

ОТЧЕТЪ
на
БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА БАНКА
за 1927 година

ГОДИНА 49

БИБЛИОТЕКА НА Б. В. К. БЛИКУЛ

СОФИЯ

ПЕЧАТНИЦА С. М. СТАЙКОВЪ

1928

София, 30 априлъ 1928 г.

Господину Министру на Финансите,

Тукъ.

Господинъ Министре,

Имаме честь да Ви представимъ, съгласно чл. 73 отъ закона за Българската народна банка, отчета за операциите на Банката и резултатите отъ тяхъ презъ 1927 г.

Нѣкои по-благоприятни общи финансови и стопански условия презъ изтеклата година улесниха изпълнението на главната задача на Банката, ясно изразена въ чл. 2 на новия законъ за Банката: да подържа съ всички разполагаеми средства стабилността на издадените отъ нея книжни левове.

Въ сравнение съ 1926 г., постъпленията на нужди девизи въ страната, съсредоточени въ Банката, бѣха по-изобилни — 8,408 милиона лева (6,298 милиона лева презъ 1926 г.). Продадените отъ Банката девизи възлизаха на 7,578 милиона лева, срещу 7,060 милиона презъ предшествуващата година.

Тази по-благоприятна тенденция въ развитието на камбайлните операции на Банката, които при установения съ закона отъ 1924 г.

режимъ на дөвизната търговия почти съвпадатъ съ общия балансъ на външните платежи на страната, се дължи на няколко фактора.

На първо място ще отбележимъ **бъжанския заемъ**, чието значение по-подробно бъ разгледано въ миналогодишния отчетъ. Презъ изтеклата година отъ бъжанския заемъ постъпиха чужди денизи въ Банката за 493 miliona лева. Неизползваниятъ още значителенъ остатъкъ отъ този заемъ, туренъ въ разположение на комисаря на Обществото на народите, представлява единъ камбиаленъ резервъ, който въ продължение на следващите 1—2 години, паралелно съ напредване работите по настаняване бъжанцитъ, неминуемо ще постигни въ Банката.

Следъ бъжанския заемъ, който засили довършието на чуждите капиталисти къмъ нашата страна и въ стабилността на лева, настъпи едно по-охотно и по-изобилно предлагане на външни краткосрочни кредити. На тия кредити въ голъма степенъ се дължи споменатата по-горе благоприятна тенденция въ платежния балансъ презъ изтеклата година; това обстоятелство, обаче, показва и слабоститъ на камбиалното положение, тъй като тия кредити бързо могатъ да бъдатъ оттеглени и тогава Народната банка е длъжна да повърне чуждите валути заедно съ припадающите имъ се лихви.

При недостатъчното покритие на книжния левъ, което още стои подъ законнойзискуемия минимумъ $33\frac{1}{3}\%$, задоволяването на голъмтъ кредитни нужди на българското стопанство е невъзможно безъ широкото използване на краткосрочните външни кредити. Благодарение на тия кредити, отбеляната въ миналия отчетъ тенденция на намаление дебиторните лихви на свободния париченъ пазаръ се засили още повече презъ изтеклата година. Това налагаше на Банката да даде всички необходими улеснения за по-свободното прииждане на чуждия капиталъ, който започна да търси и дългосрочни пласменти въ по-крупните местни индустритални и търговски предприятия.

Само чрезъ осигуряване достатъчно голъмъ девизенъ и златенъ резервъ на емисионния институтъ, последният ще може да изпълни свойте емисионни, кредитни и контролни функции по начинъ, който ще намали нуждата отъ краткосрочните външни кредити и ще даде широкъ просторъ на вътрешните кредити въ лева. Както и по-рано сме изтъквали, естествениятъ путь къмъ тази цель е бързото и значително погасяване държавния дългъ къмъ Банката, чрезъ сключване необходимия възстановителенъ държавенъ заемъ.

Подобрението на платежния ни балансъ не се дължи само на временната помощъ на чуждия кредитъ; тукъ съже действували и по-постоянни вътрешно-стопански фактори, които обусловиха едно по-благоприятно развитие на търговския ни балансъ. Износът е достигнал една стойност отъ 6,6 милиарда лева, срещу 5,6 милиарда презъ 1926 г., което показва едно увеличение отъ единъ милиардъ лева. Най-значително е увеличението при износа на ечникъ — 78,000 тона, срещу 24,000 тона презъ 1926 г. и 20,000 тона презъ 1925 г. Изнесената царевица достига 129,000 тона, срещу 100,000 тона презъ 1926 г. Общата стойност на изнесените зърнени храни, заедно съ брашното, възлиза на 1,651 милиона лева, срещу 1,401 милиона лева презъ 1926 г. и 1,263 милиона лева презъ 1925 г.

Количеството на изнесения тютюнъ презъ изтеклата година е почти колкото и презъ 1926 г. — 27 милиона кгр.; статистиката, обаче, показва едно увеличение въ стойността му отъ 202 милиона лева. Това увеличение се обяснява съ високото качество на тютюневата реколта отъ 1926 г.

Тръбва да се отбележи и съзвезиането въ износа на сиренето и кашкавала — 145 милиона лева, който почти бъде установенъ презъ предшествуващите години.

Значително увеличение (отъ 413 милиона лева) отбележва и рубриката „разни стоки“. Това увеличение иде, между другото, отъ

въвването на нови износни артикули: вино (60 милиона лева), захаръ (78 милиона лева) и др.

Отъ друга страна, увеличението на **вноса** е по ограничено: 6,133 милиона лева, срещу 5,700 милиона презъ 1926 г. Търговскиятъ ни балансъ за 1927 г. приключва съ единъ приблизителенъ излишъкъ отъ 500 милиона лева. Тоя фактъ показва влизането на общия ни стопански животъ въ единъ по-нормаленъ пътъ на развитие, малко че отбелязаниетъ отъ статистиката излишъци далеко не сѫ достатъчни, за да покриятъ голъмите държавни и частни задължения къмъ странство.

И други нѣкои белези говорятъ за едно леко повишение въ стопанската дейностъ на страната презъ изтеклата година.

Производството на каменни вжгища достигна 1,239,000 тона срещу 1,205,000 тона презъ 1926 г.

Приходите отъ желѣзниците и пристанищата достигнаха 1,108 милиона лева, срещу 1,046 милиона презъ 1926 г.

Предявенитъ презъ изтеклата година въ Управителната камара ефекти достигатъ сумата 10.5 милиарда лв. и отъ тѣхъ сѫ компенсирани за 6—7 милиарда лева или 63 %, когато презъ 1926 г. въ сѫщата камара сѫ постъпили ефекти за 6.3 милиарда лева, отъ които сѫ компенсирани за 3.1 милиарда или 49%.

Въ повечето индустритни клонове изтеклатата година отбелязва известно подобрение.

Протестираните полици сѫ намалени по брой и по суми: 198,841 полици за 1,585 милиона лева, срещу 206 142 полици за 1,820 милиона лева презъ 1926 г.

За съжаление, броятъ на обявените несъстоятелности е увеличенъ — 132 срещу 113 презъ 1926 г. Дадените мораториуми на търговски фирми сѫщо сѫ били повече — 114, срещу 90 въ предшествуващата година. Тия цифри показватъ сѫществуващите още голъми за-

труднения и бавното ликвидиране съ мъжителните последици отъ войните и паричните смущения.

Недостатъчното покритие на банкнотите и необходимостта да се поддържа съ всички среѓства стабилността на златната стойност на лева на днешното ѝ ниво не позволиха и презъ изтеклата година никакво намаление на високия сконтовъ процентъ — 10%. Усилията на Банката бъха насочени къмъ подобрење условията на свободния париченъ пазаръ и къмъ приближение неговите проценти къмъ тия на Банката. Облекчението на паричния пазаръ продължи презъ цѣлата година, благодарение на отбелзания по-горе голъбът притокъ на външни краткосрочни кредити, на взетите мърки за по-сигурни плащания и отбъгване голъбите рискове, на появилата се тенденция за намаление на кредиторните лихви и известно нарастване на местните спестявания.

Влоговете въ спестовната каса презъ изтеклата година съ се увеличили съ 126 miliona лева, срещу едно увеличение само отъ 40 miliona лева презъ 1926 г. Въ края на 1927 г. капиталът на същата каса достигна 340 miliona лева, срещу 213 miliona въ края на 1926 г.

Срочните влогове въ Българската земедѣлска банка съ се увеличили отъ 355 miliona на 462 miliona лева; спестовните влогове въ същата отъ 92 miliona на 203 miliona лева. Срочните и спестовните влогове въ 140 популярни банки съ достигнали 163 miliona лева, срещу 90 milisna въ 132 популярни банки презъ 1926 г. Също така кредитсрните текущи сметки на Българската централна кооперативна банка съ нарастнали на 312 miliona, срещу 209 miliona презъ 1926 г., и това обстоятелство е намалило нуждата ѝ отъ използване кредити си при Българската народна банка.

Макаръ да не разполагаме още съ точни цифри за местните влогове въ частните банки, но и тамъ се констатира тѣхното значително увеличение.

Сиротските влогове при Българската земедѣлска банка съ нарастнали отъ 188 miliona на 219 miliona лева.

Държавните, общинските и обществените фондове при Българската народна банка въ края на изтеклата година съ имали едно салдо отъ 1,183 милиона лева, срещу 920 милиона въ края на 1926 г.

Съ огледъ на новите тенденции на паричния пазаръ и за да ускори настъпването на нормални и умерени лихвени проценти, както и за да даде по-широкъ просторъ на другите кредитни институти въ страната — обществени и частни — въ изпълнение на важната имъ функция по събиране на частните спестявания, отъ 10 декември 1927 г. управителниятъ съветъ на Банката реши едно чувствително понижение на плащаниетъ до тогава проценти на разните влогове и кредиторни сметки при Българската народна банка.

Лихвата на петъ и тригодишните влогове се намали отъ 8 и 7 на 6 и 5%; безсрочните влогове (текущи кредиторни сметки) останаха съ 3%, вместо съ 6 и 5%. Тая промънна ще има за последица намалението на срочните и безсрочни частни влогове при Банката. Въ Българската народна банка ще останатъ текущите кредиторни сметки на другите кредитни институти, които намиратъ редица изгоди въ подържането и движението на тия сметки, а също така сметките на разните държавни и други фондове, които, съгласно чл. 69 отъ закона за Банката, тръбва да се водятъ при нея. Големата часть отъ свободните излишъци на тия фондове, въ съгласие съ тъхните разпределители, тръбва да намери своя нормаленъ, доходенъ и сигуренъ пласментъ въ държавните и гарантирани отъ държавата ценни книжа. По тоя начинъ държавниятъ кредитъ и курсътъ на тия ценни книжа ще иматъ една сигурна и ценна вътрешна опора, независимо отъ обстоятелството, че и самите фондове ще получатъ по-високо рентиране.

Сумите, внесени отъ другите банки на текуша сметка въ Българската народна банка, съ достигнали най-високъ размър презъ м. януари — 418 милиона лева, а най-нисъкъ размър презъ м. юни — 212 милиона лева. Въ края на годината тѣ съ възлизали на 320 милиона лева.

* * *

Преди да преминемъ къмъ разглеждане на другите страни отъ дейността на Банката, тръбва да се спремъ върху новия законъ за **Българската народна банка** отъ 5 ноемврий 1926 г., който започна да се прилага отъ 1 януари 1927 г. и внесе съществени промъни въ устройството и функциите на Банката. Новиятъ законъ за Банката бъде изработенъ съ съдействието на финансовия комитетъ при Обществото на народите, който сбаче взе подъ внимание и специфичните условия въ нашата страна, а също и нѣкои създадени вече традиции по отношение устройството и операциите на Банката.

Новиятъ законъ ясно опредѣля главните задачи на Банката като централенъ емисионенъ институтъ: да подържа стабилността на златната стойност на издадените отъ нея банкноти, като за тази цель регулира паричното обращение въ предѣлите на Царството. За да се осигури изпълнението на тая главна задача, Банката се освобождава отъ нѣкои операции, които могатъ да се извършватъ отъ другите банки въ страната, или за които тръбва да се създадатъ специални кредитни институти, какъвто е случаятъ съ ипотечния кредитъ.

Капиталътъ на Банката се увеличава отъ 500 милиона на 1 милиардъ лева, като за тази цель се употребява и припадающата се частъ на държавата отъ печалбите на Банката.

За да се засилятъ ликвидните срѣдства на Банката, законътъ предвижда ежегодното вливане въ държавния бюджетъ една сума отъ 150 милиона лева за погасяване дълга на държавата къмъ Банката, независимо отъ погашението въ размѣръ 2% върху общата сума на тоя дългъ, предвидено въ закона за ограничение банкнотното обращение отъ 1922 г.

Пущането въ обращение нови размѣнни монети отъ страна на държавата се поставя въ зависимост отъ мнението и съгласието на Банката; печалбите на държавата отъ тази операция също ще се

употръбяватъ веднага за погашение дълга на държавата къмъ Банката.

Всички тия постановления иматъ за цель да засилятъ постепенно сръдствата на Банката.

Въ сравнение съ предшествуващия законъ, постановлението за покритието на банкнотите съ по-строги. Минималното покритие е $33\frac{1}{3}\%$, но като нормално покритие новиятъ законъ изиска 40%. При изчисляване това отношение законътъ постановява да се взематъ подъ внимание не само банкнотите въ циркулация, но и всички други задължения на Банката (влогове и др.), платими при поискване. Отъ друга страна, при изчисляване това отнесение позволява се да се взематъ подъ внимание само тия сконтириани отъ Банката мънителници въ чужда валута, които носятъ подписа на нѣкой финансовъ институтъ или банкерска кѫща съ общеизвестна кредитоспособностъ.

Чл. 10 отъ закона предвижда задължително повишение на сконтовия процентъ, въ случай че покритието на банкнотите падне подъ $33\frac{1}{3}\%$.

Срокътъ за повръщане банкнотите, когато се обяви тѣхното изтегляне отъ обращение, се увеличава отъ една на две години.

Другъ важенъ мотивъ на новия законъ е да се засили автономията на Банката, да отстрани всѣко намѣсване на правителството въ управлението на Банката и да установи непосрѣдствени връзки между Банката и главните стопански съсловия въ страната.

Въ управителния съветъ на Банката, покрай управителя, двамата подуправители и четири директори, влизатъ и четири изборни члена, отъ които двама се посочватъ отъ търговско-индустриалните камари, единъ отъ управителния съветъ на Софийската фондова борса и единъ членъ — който трѣбва добре да познава земедѣлието — отъ председателитѣ на окръжните съвети.

Управителниятъ съветъ има най-широки права по управлението на Банката; никое негово решение не подлежи на одобрение отъ Министра на финансите, който само си запазва правата на общъ и непосредственъ надзоръ, чрезъ правителствения делегатъ.

Особено силно е подчертана автономията на Банката въ чл. 77, който гласи: „Българската народна банка не подлежи на наредбите на правителството и неговите органи, освенъ доколкото тъй съ предвидени въ настоящия законъ. Вътрешните правилници, съставени отъ управителния съветъ съгласно настоящия законъ, иматъ пълна законна сила, както ако бъха съставляли неразделяна част отъ този законъ.“

Създава се отдѣленъ фондъ за пенсийте на банковите чиновници. Той се управлява отъ управителния съветъ на Банката.

Задължителната експедитивност въ управлението на Банката, дава се широка свобода и инициатива на управителния комитетъ — съставенъ отъ управителя и подуправителите — да взема решения по всички въпроси отъ компетенцията на управителния съветъ, като ги внася за потвърждение въ първото следно заседание отъ управителния съветъ (чл. 19.).

Съ новия законъ наново се привлича участието на сконтовите комитети, състоящи се отъ лица посочени отъ търговско-индустриалните камари, при определяне кредита на банковите клиенти.

По отношение операциите на Банката новиятъ законъ е по ясън и прави значителни ограничения.

Заемите срещу лично поръчителство се премахватъ. Оставатъ, обаче, текущите сметки съ поръчители, които се отпускатъ при известни случаи и то само на търговци и индустриси. Премахватъ се също заемите срещу цесии и безспорни вземания.

Ипотечните операции се окончателно преустановиха.

Кредититъ срещу залогъ на стоки се допускатъ до създаването на необходимите публични складове, когато отпускането на кредититъ ще става по-удобно срещу издаванието от тия складове варантни свидетелства.

Като главни и нормални операции за Банката оставатъ покупката и продажбата на злато и девизи, сконтирането на търговски ефекти, отпускане заеми и откриване текущи сметки срещу залогъ на ценни книжа и търговски ефекти. Условията за сконтото ставатъ по-строги: търговските ефекти тръбва да носятъ три подписа или най-малко два подписа на лица съ общеизвестна кредитоспособност.

Срокът на заемите срещу залогъ на ценности се намалява отъ шест месеца на три месеца; срокът на кредититъ срещу залогъ стока се намалява отъ една година на деветъ месеца.

Допуска се да се приема въ залогъ портфейла на Българската земедѣлска банка и на Българската централна кооперативна банка съ срокъ до 9 месеца.

Въ счетоводно отношение новиятъ законъ прави едно съществено подобрение, като премахва настѫпилата следъ войната двойственост на баланса: едни пера да се показватъ въ златни лева, други пера въ книжни лева. Възстановява се единството и прегледността на баланса, въ който всички пера сѫ изразени въ книжни лева, включително златната и сребърната наличност.

Въпросътъ за авансите на държавата отъ Банката е уреденъ въ новия законъ съ голѣма ясность и строгость.

Сконтирането на съкровищни бонове за временни съкровищни нужди се ограничава до 300 милиона лева. Боновете не могатъ да иматъ срокъ по-дълъгъ отъ 6 месеца; сконтиратъ се съ лихва не по-малка отъ 5%, и то при условията, предвидени въ закона отъ 30 юни 1922 г.

Другъ членъ отъ закона изрично забранява отпускането пръвко или косвено заемъ на държавата, освенъ въ случаите, допуснати отъ закона.

Също се забраняватъ всъкакви заеми на общини, окръжия и др. административни единици.

Чл. 36 изисква по възможност по-скоро Банката да преустанови участието си въ Българската централна кооперативна банка и въ Интернационалната банка.

Въ рамките на тия по-главни постановления на новия законъ се е движила дейността на Банката презъ изтеклата 1927 г.

* * *

Отъ приложената къмъ настоящия отчетъ таблица за пласментите се вижда, че краткосрочниятъ търговско-индустриаленъ пласментъ презъ изтеклата година е билъ значително по-голямъ, въпреки преустановяването и постепенната ликвидация на следнитъ операции: заеми съ поръчители, текущи сметки срещу ипотеки, текущи сметки срещу цесии или безспорни вземания и данъчни текущи сметки. Общиятъ остатъкъ по всички тия стопански пласменти на 31. XII. 1926 г. е билъ 885 miliona лева, а въ края на изтеклата година — 902 miliona. Презъ годината съ били отпуснати 5,701 miliona, срещу 4,290 miliona лева презъ 1926 г.

Следващата сравнителна таблица показва ясно разширена кредитна дейност на Банката презъ изтеклата година по видове на краткосрочните пласменти:

	Отпуснати суми		Остатъци	
	въ м и л и о н и л е в а		На 31.XII.	На 31.XII.
	1927 г.	1926 г.	1927 г.	1926 г.
Сконтириани полици	1,272	1,001	291	221
Текущи сметки гар. две лица .	2,301	1,164	222	107
Текущи с-ки залогъ полици . . .	1,374	800	92	70
Текущи с-ки залогъ стоки	358	300	165	155
Тек. с-ки и заеми зал. цен. книжа	60	48	53	40
	5,365	3,313	823	593
По краткосрочните операции, които подлежат на ликвидация:				
Заемни полици	158	(отъ про- дължение) 657	6	157
Текущи с-ки срещу ипотеки . . .	163	" 209	62	72
Текущи сметки цесии	10	" 7	5	6
Текущи с-ки безспорни вземания	1	" 90	—	50
Данъчни текущи сметки	1	" 10	6	7
	всичко 333	973	79	292,
	а всичко 5,698	4,286	902	885

Най-голъмо е увеличението при текущите сметки гаранция две лица, при текущите сметки срещу залогъ на полици и при сконтираните полици. Текущите сметки съ гаранция на две лица се използват главно отъ индустрислите. Последните не разполагат съ ценни книжа и въ сезоните на запасяването съ сурови материали, когато имат временна нужда отъ голъми суми, които не могатъ да си набавятъ само чрезъ сконтиране или съ залогъ на полици, тъ прибегватъ до тия сметки.

Текущите сметки срещу залогъ на полици се използватъ главно отъ кредитните учреждения и отъ индустрислите.

Чувствително е увеличението и при сконтираните полици — най-пригодната операция за всяка емисионна банка поради нейната крат-

косрочность, сигурност и непосредствена връзка съ търговските покупко-продажби.

Увеличението на заемитъ и текущите сметки срещу залогъ на ценни книжа се дължи главно на растящиятъ емисии на облигации отъ българската държава на бѣжанцитъ отъ Македония и Тракия, съгласно Гръцко-българската конвенция за взаимното изселване отъ 1922 г. Поради крайно низкия курсъ на тия ценни книжа, тѣхните притежатели-бѣжанци предпочитатъ да ги залагатъ въ Българската народна банка. Отпуснатите кредити срещу тия ценни книжа, макаръ и много ограничени, сѫ мяично подвижни. Това положение ще се измѣни съ подобреие курса и съ привличане по-голѣмъ интересъ на пазара къмъ тия ценни книжа. Въ това отношение презъ втората половина на изтеклата година вече се отбѣлязва началото на едно чувствително подобреие.

Това подобреие се дължи, между другото, и на сключената на 9 декември 1927 г. спогодба за уреждане задълженията между България и Гърция, произходящи отъ прилагане конвенцията относно взаимното изселване. Едно отъ сѫществените постановления на тая спогодба се съдържа въ чл. 5, споредъ който Обществото на народите ще назначи една неутрална банка, въ която да се депозиратъ отъ страна на държавата дебиторни ефекти за сумите необходими за шестмесечната служба (ликви и погашения) на облигациите, останали въ тяжесть на страната дебиторка.

По отношение българскиятъ държавни ценни книжа презъ изтеклата година станаха нѣкои сѫществени промѣни, които постепенно подготвяватъ условията за възстановяване единъ редовенъ вѫтрешенъ пазаръ за тия книжа. Съ закона отъ 2 май 1927 г. барираниятъ купони и облигации отъ държавните и на нѣкои отъ гарантирани отъ държавата заеми, подлежащи на изплащане следъ 1 априлъ 1927 г., ще се изплащатъ по 0·952 чехословашки крони за единъ франкъ, безъ огледъ на поданство на тѣхните носители. Това подобрява чувствително положението на българскиятъ носители и на тия отъ бившите съюзни дър-

жави, които до този законъ получаваха единъ книженъ левъ за единъ франкъ.

Отъ друга страна, съгласно конвенцията отъ 1926 г. съ английските, френските и др. носители на държавни ценни книжа, рекупонираните съ чисти купонни листове (небарирани) облигации също ще се изплащатъ по установените златни квоти, независимо вече отъ поданството на притежателите имъ. Това открива възможността и за българските поданници да придобиватъ подобни облигации. Но при днешното ни стопанско и финансово положение преждевременно е още да се очаква имиграция на пласираните въ странство български ценни книжа. Това също така съставлява една спънка, за да се подновятъ събранията на Софийската фондова борса, въ какъвто смисъл управлението на Банката е правило настоящи постъпки и се надява въ близкото изпълнение на това искане.

Презъ изтеклата година **Българската земедълска банка и Българската централна кооперативна банка** съ използвали по-малко кредита на емисионния институтъ. Отъ таблицата на пласментите се вижда, че по тяхните текущи сметки срещу залогъ на полици тъ съ внесли повече, отколкото съ изтеглили.

Въ края на изтеклата година **Българската земедълска банка** не е дължала нищо по тая сметка, срещу 232 miliona въ края на 1926 г., а **Българската централна кооперативна банка** е намаляла остатъка си по тая сметка на 74 miliona лева, срещу 137 miliona въ края на 1926 г. Това се дължи на увеличението на съдъствата на тия два обществени кредитни института чрезъ привличане повече влогове, нѣкои обществени фондове и на прибъгването до кредити отъ странство.

* * *

Щастливи сме да отбележимъ, че изтеклата година тури началото на реализирането едно твърде отдавнашно желание на **Българ-**

ската народна банка — създаването отдължен и специален ипотечно-кредитен институтъ.

На 30 декември м. г. се обнародва законътъ за организиране ипотечния кредитъ, който урежда материята по ипотечните банки, тяхните права и задължения, емисията на заложни облигации, общите условия на ипотечните заеми, щекотливия въпросъ за привилегиите на държавата, заемите на общини и др. обществени учреждения, създаване приходи за кадастралния фондъ и др. Този законъ внася значителни подобрения въ общите условия за ипотечния кредитъ и той бъде необходимото предварително условие, за да се пристъпят къмъ самото учреждаване на единъ кредитно-ипотеченъ институтъ, съгласно закона отъ същата дата (30. XII. 1927 г.) за одобряване договора сключенъ между правителството и Блеръ & Сие, Форейнъ-Корпорейшънъ, Ню-Йоркъ, и Лазаръ Бръдърсъ & Сие, Лимитедъ, Лондонъ.

Новиятъ кредитенъ институтъ подъ името Българска ипотекарна банка има за задача да даде възможностъ на собствениците на недвижими имоти, на общините и другите обществени учреждения, които биха желали да заематъ срещу ипотека или срещу залогъ на данъци и постоянни приходи, да се издължаватъ чрезъ анонитети. Ипотекарната банка е учредена като акционерно дружество съ основенъ капиталъ 10 miliona швейцарски франка, отъ които 6 miliona безусловно се подписватъ отъ споменатите чуждестранни групи, а остатъкъ по равни се подписва отъ правителството, Българската земедълска банка, Българската централна кооперативна банка и отъ застрахователните дружества въ България. Ипотекарната банка е вече формирана и скоро започва операциите си.

Съ това ипотечниятъ кредитъ, тъй необходимъ и важенъ за модернизиранието на нашето земедѣлие и за благоустройството на нашите градове и села, ще получи нова развитие и подобреие, каквото изисква неговото голъмо стопанско значение. Отъ друга страна, Българската народна банка, по подобие на всички други емисионни

банки, ще може да се посвети изключително на специалната си задача за поддържане въ здраво състояние паричното обращение и кредитата въ страната.

Ипотекарната банка запълва една голъма празнина въ нашата кредитна организация и съзапочване нейните операции основателно е да се очаква едно подобрене и по-правилно функциониране на паричното тържище.

* * *

Въпреки усилията за увеличение държавните приходи и икономии въ разходите, бюджетното упражнение за 1926/27 г. (1. IV. 1926 — 31. III. 1927 г.) пакъ приключи съ единъ дефицит отъ около 400 miliona лева. Въ сравнение съ по-миналото бюджетно упражнение, което свърши съ единъ дефицит отъ 729 miliona лева, дефицитът презъ изтеклата година е намаленъ. По-голъмата часть отъ този дефицит е покритъ съ заеми отъ нѣкои държавни и обществени фондове.

Затрудненото положение на съкровището наложи пълното използване на кредитата при емисионния институт въ допустимите отъ закона предѣли. Нивото на държавните задължения къмъ Банката е било твърде малко намалено само съ предвиденото въ закона отъ 30 юни 1922 г. автоматично погашение на държавния дългъ въ размеръ на 91 miliona лева, съставляващи 2%, лихва върху държавните аванси отъ Банката.

Предвидените въ бюджета 150 miliona лв. за погашение на държавния дългъ къмъ Банката, съгласно чл. 7 отъ закона за Банката, не се внесоха поради гореказаниятъ съкровищни затруднения.

На 31 декември 1927 г. дългътъ на съкровището къмъ Банката, следъ като се приспадне фондътъ за амортизацията (479 miliona) и кредитната сметка на съкровището (90 miliona), възлиза на 4,131 miliona лева по текущата сметка и 250 miliona лева по сконтира-

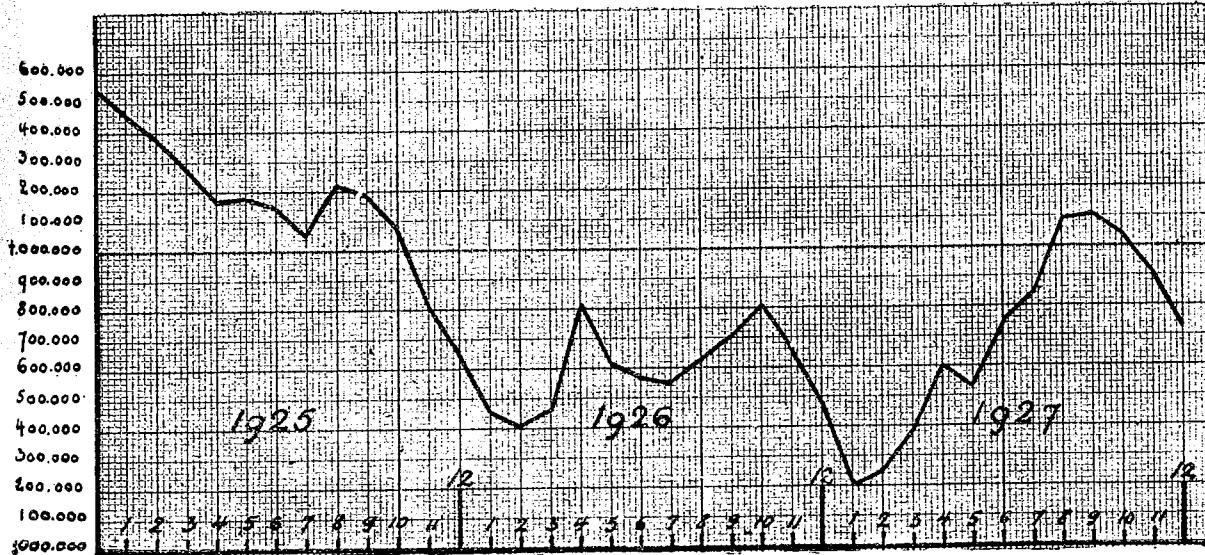
Нитъ съкровищни бонове, срещу респективно 4,197 милиона и 300 милиона въ края на 1926 г. Презъ изтеклата година съкровището приключва, следъ като се направятъ всички приспадания, съ единъ общъ дългъ къмъ Банката отъ 4,381 милиона лева, срещу 4,497 милиона въ края на 1926 г. Въ това отношение подобрението продължава, макаръ и бавно. То се дължи, както на строгите постановления на закона, така и на доброволното сътрудничество на правителството за спазване на тия постановления.

Както тръбаше да се очаква, дебиторните текущи сметки подъ гаранция на държавата, които подлежатъ на ликвидация, тъй като новиятъ законъ не допушта въ бъдеще подобни заеми, съ намалени въ края на изтеклата година на 437 милиона лева, срещу 473 милиона въ края на 1926 г.

* * *

Следвайки движението на стопанската дейност въ страната, което отъ м. февруари до октомври показва единъ постепененъ и непрекъснатъ подемъ, **банкнотното обращение** също така следъ най-низкото си ниво на 31 януарий — 3,224 милиона лева, непрекъснато се увеличава, за да достигне най-високото си ниво на 15 октомври — 4,254 милиона лева. Следъ това то намалява постепенно и на 31 декември достига 3,726 милиона лева.

Това движение на банкнотното обращение ясно личи отъ следната графика :

Движение на банкнотното обращение на Българската народна банка
презъ 1925, 1926 и 1927 години.

Въпреки тая голъма еластичност на банкнотното обращение, покритието на банкнотите е било във постоянно подобреие. Увеличението на банкнотите не е ставало във ущърбъ на тяхното покритие: напротивъ, при най-голъмто банкнотно обращение — 4,254 милиона на 15 октомври — покритието е било най-високо — 32.49%, срещу 21.02% при най-малкото банкнотно обращение — 3,224 милиона на 31 януари. Това ясно се вижда и отъ приложената къмъ настоящия отчетъ таблица за движението сметките на Банката и на банкнотното покритие споредъ седмичните баланси.

* * *

Положението на по-важните сметки отъ баланса на Банката през отчетната година се вижда отъ следните цифри и сравнения:

Капиталъ и резерви на Банката.

1. Основенъ капиталъ.

Капиталът на Банката, съгл. чл. 3 отъ закона за Българската народна банка отъ 13 ноември 1926 г.,
се увеличи на лева 1,000,000,000 —
отъ който до 31 декември 1927 г. напълно внесенъ лева 516,422,220 —
Остава, следователно, невнесенъ капиталъ . . лева 483,577,780 —
На 31. XII. 1926 г. капиталът на Банката е билъ лева 473,896,160 —
Отъ чистата печалба на Банката за 1927 г. се отдѣли
(чл. 4 отъ закона за Банката) 25% лева 11,191,068 —
Също се прибави остатъкътъ отъ печалбата, който се
следва на държавата (чл. 7 отъ същия законъ) „ 31,334,992 —
Или всичко внесено до 31. XII. 1927 г. . . . лева 516,422,220 —

2. Ипотеченъ резервенъ фондъ.

(Създаденъ презъ 1907 г.)

На 31. XII. 1926 г. ипотечниятъ резервенъ фондъ е биль	лева 3,091,430—
На 31. XII. 1927 г. е останалъ за същата сума	3,091,430—

3. Фондъ „Ликвидация на присаждени имоти“.

(Създаденъ презъ 1909 г.)

На 31. XII. 1926 г. фондътъ „Ликвидация на присаждени имоти“ е биль	лева 3,318,342—
Презъ 1927 г. е постъпило	101,768—
	Всичко лева 3,420,110—
Презъ същата година е изразходвано	20,780—
На 31. XII. 1927 г. оставатъ	лева 3,399,330—
Увеличение презъ 1927 г.	80,988—

4. Фондъ „Покупка място и постройка банково здание“.

(Създаденъ презъ 1920 г.)

На 31. XII. 1926 г. фондътъ „Покупка място и постройка банково здание“ е биль	лева 80,000,000—
Презъ 1927 г. е постъпило отъ продадени материали	20,000—
	Всичко лева 80,020,000—
Презъ 1927 г. е изразходвано	896,117—
На 31. XII. 1927 г. оставатъ	79,123,883—

5. Фондъ „Разлика курса за попълване златната наличност“.

(Създаденъ презъ 1920 г.)

На 31. XII. 1926 г. фондътъ е биль	лева 62,193,837—
Презъ 1927 г. е прехвърлено къмъ специалния резер- венъ фондъ	лева 62,193,837—
На 31. XII. 1927 г. оставатъ	0.

6. Банкноти въ обращение.

На 31. XII. 1926 г. е имало въ обращение вънъ отъ
каситѣ на Банката банкноти за лева 3,484,815,910—
Въ каситѣ на Банката е имало лева 2,151,711,480—
Всичко лева 5,636,527,390—

Презъ 1927 г. сж изтеглени отъ обращение —
Оставатъ всичко лева 5,636,527,390—
На 31. XII. 1927 г. е имало въ каситѣ
на Банката лева 1,909,555,355—

На 31. XII. 1927 г. е имало въ обращение вънъ
отъ каситѣ на Банката банкноти за . . . лева 3,726,972,035—
Банкнотите въ обращение сж американски типъ купюри по: 1000, 500, 100, 50,
20, 10 и 5 лева и английски типъ по 100 лева.

7. Текущи кредиторни сметки.

(безсрочни влогове).

На 31. XII. 1926 г. текущите кредиторни
сметки сж възлизали на лева 2,936,896,689—
На 31. XII. 1927 г. същите възлизатъ на 3,602,067,561—
Увеличение презъ 1927 г. лева 665,170,872—

Текущите кредиторни сметки се прегру-
пираха на 1 януари 1927 г. и се състоятъ
отъ:

а) Текущи лихвени сметки на банки.

На 1. I. 1927 г. е имало . . . 534 сметки за лева 379,454,473—
Презъ 1927 г. е постъпило по 585 11,124,482,505—
Всичко лева 11,503,936,978—
Презъ 1927 г. е платено по 584 сметки . . . лева 11,183,445,916—
На 31. XII. 1927 г. сж останали 537 сметки за лева 320,491,062—

Презъ 1927 г. смѣтката „Текущи лихвени смѣтки на банки“ е претърпѣла следните измѣнения:

Максимумъ 418,417,592 — на 15 януарий
Минимумъ 212,347,204 — на 23 юни
Срѣдно 290,799,837 —

б) Текущи лихвени смѣтки на частни лица.

На 1. I. 1927 г. е имало 10,765 смѣтки за лева 407,846,192 —

Презъ 1927 г. е постѫпило

по	17,079	" "	2,141,712,334 —
			Всичко лева 2,549,558,526 —

Презъ 1927 г. е платено по 12,581 смѣтки . . . " 2,280,641,059 —

На 31. XII. 1927 г. сѫ останали 14,810 смѣтки за лева 268,917,467 —

Презъ 1927 г. текущите лихвени смѣтки на частни лица сѫ претърпѣли следните измѣнения:

Максимумъ 402,425,226 — на 23 февруарий
Минимумъ 205,706,411 — на 31 октомврий
Срѣдно 260,321,784 —

в) Текущи смѣтки въ чужда валута.

На 31. XII. 1926 г. е имало 47 смѣтки за . . лева 889,704,417 —

Презъ 1927 г. е постѫпило

по	122	" "	5,510,342,890 —
			Всичко лева 6,400,047,307 —

Презъ 1927 г. е платено по 151 смѣтки . . . " 5,307,416,231 —

На 31. XII. 1927 г. сѫ останали 96 смѣтки за лева 1,092,631,076 —

Презъ 1927 г. смѣтката „Текущи смѣтки въ чужда валута“ е претърпѣла следнитѣ измѣнения:

Максимумъ 1,601,430,424 — на 7 априлъ

Минимумъ 745,292,763 — на 23 януарий

Срѣдно 1,249,101,520 —

г) Държавни, общински и обществени фондове.

На 1. I. 1927 г. е имало . . . 595 смѣтки за лева 920,524,388 —

Презъ 1927 г. е постѫпило

по 801 " " 6,860,630,396 —

Всичко лева 7,781,154,784 —

Презъ 1927 г. е платено по 686 смѣтки . . . " 6,597,823,757 —

На 31. XII. 1927 г. сѫ останали 445 с/ки за лева 1,183,331,027 —

Презъ 1927 г. тая смѣтка е претърпѣла

следнитѣ измѣнения:

Максимумъ 1,183,331,027 — на 31 декемврий

Минимумъ 769,165,296 — на 7 юлий

Срѣдно 928,945,613 —

д) Текущи безлихвени смѣтки.

На 1. I. 1927 г. е имало . . . 12,892 смѣтки за лева 239,958,039 —

Презъ 1927 г. е постѫпило

по 21,204 " " 7,660,996,697 —

Всичко лева 7,900,954,736 —

Презъ 1927 г. е платено по 21,045 смѣтки . . . " 7,262,186,175 —

На 31.XII. 1927 г. сѫ останали 7,222 " за лева 638,768,561 —

Смѣтката „Текущи безлихвени смѣтки“ е пре-

търпѣла следнитѣ измѣнения:

Максимумъ 668,189,292 — на 23 декемврий

Минимумъ 301,217,860 — на 7 януарий

Срѣдно 506,796,875 —

е) Влогове безлихвени за гаранция.

На 31. XII. 1926 г. е имало 114,967 влогове за лева 108,384,734 —

Презъ 1927 г. сж постъпили 29,429 " " " 111,168,419 —

Всичко . . . 144,396 " " " 219,553,153 —

Презъ 1927 г. сж изплатени 32,213 " " " 121,624,787 —

На 31. XII. г. сж останали . 112,183 " " " 97,928,366 —

Смѣтката „Влогове безлихвени за гаранция“ е пре-

търпѣла следнитѣ измѣнения:

Максимумъ . . . 114,165,787 — на 23 май

Минимумъ . . . 96,795,479 — на 15 декемврий

Срѣдно 105,277,740 —

8. Влогове лихвени срочни.

На 31. XII. 1926 г. е имало . . . 1,926 влога за лева 312,592,931 —

Презъ 1927 г. е вложено по . 327 " " " 14,906,737 —

Всичко 2,253 " " " 327,499,668 —

Презъ 1927 г. е изплатено по 584 " " " 264,180,059 —

На 31. XII. 1927 г. сж останали 1,669 " " " 63,319,609 —

Срочни влогове въ чужда валута.

На 31. XII. 1926 г. е имало . . . З смѣтки за лева 79,344 —

Презъ 1927 г. е вложено по . 95 " " " 73,046,430 —

73,125,774 —

Презъ сѫщата година е платено по 41 " " " 70,348,207 —

На 31. XII. 1927 г. сж останали . 65 " " " 2,777,567 —

Държавният сметка № 11. Б. З. Г. С. Д. Н. М. А.

Презъ 1927 г. срочните влогове съ претърпѣли

следнитъ измѣнения:

Максимумъ . . . 314,599,578— на 31 май

Минимумъ 63,319,609— на 31 декемврий

Срѣдно 219,511,199.—

9. Разни пасиви.

На 31 декемврий 1926 г. е имало лева 19,735,755.—

На 31 декемврий 1927 г. е имало 15,674,529.—

Намаление за 1927 г. съ- дева 4 061 226:-

Тѣ се състоятъ отъ следнитѣ смѣтки:

а) Разноски и аконти по ипотеки. лева 566,532.83

б) Преводи. 15.107.996·38

15674 529-21

Преводите съз:

а) вжтреши

Презъ 1927 г. Банката е превела суми чрезъ чекове, писмени и телеграфически запо-

въди срещу клоновете и агентурите въ

Царството по 139.143 превода за лева 6,682,175,068—

Презъ 1926 г. е имало . . 146.567 " " " 4.190,730,484 —

6) заграницу:

Презъ 1927 г. съ извършени съ чекове, писмени и телеграфически заповеди срещу

странните кореспонденти 114,196 превода за лева 6,592,478,238—

Презъ 1926 г. е имало . 113,396 „ „ „ „ 6,715,420,409—

Презъ 1927 г. странните кореспонденти съ
направили срещу клоновете на Банката

	1,306 тегления за лева	34,646,604.—
Презъ 1926 г. е имало . . .	<u>1,111</u> " " "	<u>34,362,357.—</u>
Увеличение за 1927 г. . .	<u>195</u> " " "	<u>284,247 —</u>

10. Монетна наличност.

На 31.XII. 1926 г. е имало злато	<u>1,187,962,348.—</u>	сребро	<u>159,277,432.—</u>
На 31.XII. 1927 г.	<u>1,277,434,885.—</u>	"	<u>165,381,609.—</u>
Увеличение за 1927 г. . . злато	<u>89,472,537.—</u>	сребро	<u>6,104,177.—</u>
Значи, на 31.XII. 1927 г. е имало злато	<u>1,277,434,885.—</u>	сребро	<u>165,381,609.—</u>
		Всичко	<u>1,442,816,494.—</u>

11. Размънни монети.

На 31.XII. 1926 г. е имало размънни монети за лева	<u>128,494,686.—</u>
На 31.XII. 1927 г. е имало размънни монети за "	<u>115,522,494.—</u>
Намаление презъ 1927 г.	<u>12,972,192.—</u>

12. Чуждестранни банкноти.

На 31.XII. 1926 г. е имало чуждестранни банкноти за	лева	<u>5,687,122.—</u>
На 31.XII. 1927 г. е имало чуждестранни банкноти за	лева	<u>8,820,752.—</u>
Увеличение презъ 1927 г.	"	<u>3,133,630.—</u>

13. Странни кореспонденти.

На 31.XII. 1926 г. е имало остатъкъ лева	<u>378,543,946.—</u>
Презъ 1927 г. е постъпило.	<u>15,073,775,797.—</u>
Всичко лева	<u>15,452,319,743.—</u>
Презъ същата година е изтеглено.	<u>14,037,810,122.—</u>
На 31.XII. 1927 г. е останало лева	<u>1,414,509,621.—</u>

Тая сметка е претърпяла следните изменения:

Максимумъ . . . 1,617,767,992— на 31 августъ

Минимумъ . . . 390,225,533— „ 23 януарий

Средно . . . 1,323,301,740—

14. Камбии.

Презъ 1927 г. е купено камбии лева 8,408,182,411—

Презъ „ „ е продадено камбии „ 7,577,848,619—

15. Портфейлъ срещу странство:

На 31. XII. 1926 г. е имало лева 127,473,414—

Презъ 1927 г. е постъпило „ 501,129,513—

Всичко . . . лева 628,602,927—

Презъ същата година е излъзло „ 605,210,064—

На 31. XII. 1927 г. е останало лева 23,392,863—

Презъ 1927 г. тая сметка е претърпяла следните

изменения:

Максимумъ . . 140,688,929— на 23 януарий

Минимумъ . . 20,625,379— на 23 декемврий

Средно . . . 45,967,057—

16. Портфейлъ.

a) Търговско-индустриаленъ.

На 31. XII. 1926 г. е имало 13,214 полици за лева 377,360,053—

Презъ 1927 г. съх постъпили:

сконт. полици 53,632 1,271,973,971—

заемни „ 6,022 59,654 158,612,358— 1,430,586,329—

Всичко . . . 72,868 полици за лева 1,807,946,382—

Пренесени 72,868 полици за лева 1,807,946,382.—
Презъ 1927 г. сж излѣзли:
сконт. полици 51,608 1 202,333,684.—
заемни „ 9,463 61,071 309,158,604.— 1,511,492,288.—

На 31. XII. 1927 г. сж останали:

сконт. полици 11,490 290,461,306.—
заемни „ 307 11,797 5,992,788.— 296,454,094.—

6) Сконтирани отъ държавата бонове.

На 31. XII. 1926 г. е имало бонове за лева 300,000,000.—
Презъ 1927 г. сж постѫпили „ „ „ 100,000,000.—
Презъ 1927 . сж излѣзли „ „ „ 150,000,000.—
На 31. XII. 1927 г. оставатъ бонове за лева 250,000,000.—

17. Специални текущи сметки.

На 31 декември 1926 г. е имало . . . лева 877,602,342.—
На 31 „ 1927 г. е имало 679,561,270.—
Намаление за 1927 г. . . . лева 198,041,072.—

Тъ се състоятъ отъ следните сметки:

а) Специални текущи сметки гаранция 2 лица.

На 31. XII. 1926 г. е имало 840 сметки за лева 107,357,966.—
Презъ 1927 г. е отпуснато по 3190 сметки лева 2,301,218,604.—
Всичко лева 2,408,576,570.—
Презъ 1927 г. е получено по 2976 сметки лева 2,182,936,444.—
Презъ 1927 г. сж дадени въ сждъ 25 сметки за „ 3,385,618.—
На 31. XII. 1927 г. сж останали 1418 сметки за лева 222,254,508.—

Презъ 1927 г. тия сметки сж претърпѣли следнитъ

измѣнения:

Максимумъ 255,990,493.— на 30 септемврий

Минимумъ 92,276,578 — на 15 януари

Срѣдно . . 156,886,850.—

б) Специални текущи сметки гарантия полици.

На 31. XII. 1926 г. е имало 91 сметки за . . . лева	439,926,484—
Презъ 1927 е отпуснато по 327 сметки за . . . "	1,798,479,790—
Всичко . . . лева	2,238,406,274—
Презъ 1927 г. е получено по 311 сметки за . . . "	2,072,885,105—
На 31.XII. 1927 г. сж останали 90 сметки за . . . лева	165,521,169—

Тия сметки сж претърпяли следните изменения:

Максимумъ 421,831,320— на 7 януарий
Минимумъ 136,873,887— на 23 декември
Срѣдно . . . 274,373,358—

в) Специални текущи сметки срещу ипотеки.

На 31. XII. 1926 г. е имало 496 сметки за лева	71,526,820—
Презъ 1927 г. е отпуснато по 276 сметки "	163,292,624—
Всичко . . . лева	234,819,444—
Презъ 1927 г. е постъпило по 298 сметки " лева	168,084,823—
Презъ 1927 г. сж дадени въ сждъ 17 " за "	4,814,646—
На 31. XII. 1927 г. сж останали 436 " " "	61,919,975—

Тия сметки сж претърпяли следните изменения:

Максимумъ . . . 70,049,211— на 7 януарий
Минимумъ . . . 57,213,668— на 23 декември
Срѣдно 63,410,988—

г) Заеми и сметки подъ залогъ на ценни книжа и монети.

На 31. XII. 1926 г. е имало 2,271 сметки за лева	39,875,856—
Презъ 1927 г. е отпуснато "	60,884,409—
Всичко . . . лева	100,760,265—
Презъ сѫщата година е получено "	47,377,954—
Презъ сѫщата година дадено въ сждъ "	389—
На 31. XII. 1927 г. сж останали 2123 сметки за лева	53,381,922—

Тая смѣтка е претърпѣла следнитѣ измѣнения:

Максимумъ 53,569,116— на 23 декември

Минимумъ 40,075,884— на 7 януарий

Срѣдно 46,824,359—

д) Заеми и смѣтки подъ залогъ на стоки и коносаменти.

На 31. XII. 1926 г. е имало 164 смѣтки . . . за лева 155,498,585—

Презъ 1927 г. е отпуснато по 355 смѣтки . . . лева 358,391,149—

Всичко лева 513,889,734—

Презъ 1927 г. е получено по 364 смѣтки . . . " 348,957,938—

Презъ 1927 г. е дадена въ сѫдъ 1 смѣтка . . . за лева 22,637—

На 31. XII. 1927 г. сѫ останали 153 смѣтки за лева 164,909,159—

Тия смѣтки сѫ претърпѣли следнитѣ измѣнения:

Максимумъ 164,909,158— на 31 декември

Минимумъ 90,219,319— на 7 юни

Срѣдно . . 125,354,963—

е) Данъчни текущи смѣтки.

На 31. XII. 1926 г. е имало 13 смѣтки . . . за лева 6,921,977—

Презъ 1927 г. е отпуснато по 12 смѣтки . . . " 757,748—

Всичко . . , лева 7,679,725—

Презъ 1927 г. е постѫпило по 14 смѣтки . . . лева 1,551,393—

На 31. XII. 1927 г. сѫ останали 12 смѣтки за лева 6,128,332—

Тия смѣтки сѫ претърпѣли следнитѣ измѣнения:

Максимумъ 6,898,387— на 7 януарий

Минимумъ 5,796,512— на 15 декември

Срѣдно . . 6,356,322—

ж) Специални текущи смѣтки гаранция цесии.

На 31. XII. 1926 г. е имало . . . 5 смѣтки за лева 6,027,533—

Презъ 1927 г. е отпуснато по . . 40 " " 10,411,898—

Всичко . . лева 16,439,431—

Презъ 1927 г. е постѫпило по 22 смѣтки " 11,043,729—

На 31. XII. 1927 г. сѫ останали . . . лева 5,395,702—

Специалните текущи сметки срещу цесии съ претърпели
следните изменения:

Максимумъ 6,627,405— на 23 августъ

Минимумъ 5,395,702— на 31 декември

Сръдно . . . 6,328,165—

3) Специални текущи сметки гаранция безспорни вземания.

На 31. XII. 1926 г. е имало . . . 52 сметки за лева 50,467,123—

Презъ 1927 г. е отпуснато по . . 47 " " 1,111,935—

Всичко . . . лева 51,579,058—

Презъ 1927 г. е постъпило по 64 сметки " 51,528,555—

На 31. XII. 1927 е останала 1 сметка . . . " 50,503—

Тия сметки съ претърпели следните изменения:

Максимумъ . , 50,511,123— на 7 януари

Минимумъ 36,866— на 23 декември

Сръдно 15,622,545—

18. Специални текущи сметки подъ гаранция на държавата.

На 31. XII. 1926 г. съ останали 35 сметки за лева 473,039,342—

Презъ 1927 г. е отпуснато по . . 53 " " 40,030,006—

Всичко лева 513,069,348—

Презъ 1927 г. е получено по 37 сметки

Презъ 1927 г. е дадено въ съдъ лева 4,014,470—

На 31. XII. 1927 г. съ останали лева 437,803,430—

Тия сметки съ открыти на следните банки и учреждения:

№	Наименование на титуляра на сметката	За каква цел е открита сметката	Министерски постановления	Кредити]		Изплатени суми през 1927 г., лева	ст. лева
				№	дата	лева	ст.
1 39	Българска земеделска банка	За подпомагане бъжанците и инвалидите от войните		5	17.VIII. 1922 г.		
				12	7.XI. "		
				11	26.V. 1923 г.		
				9	11.VII. "	201,000,000	243,011,197
				2	4.X. "	243,011,197	710
				17	8.IX. 1924 г.		
				37	24.X. "		
				2	30.XII. "		
2 11	Българска централна кооп- ративна банка	За подпомагане пострадалият през войната заетияни		11	1.IX. 1922 г.	20,000,000	4,161,315
3 22	Българска централна кооп- ративна банка	За пострадалият от гралушка земеделци		Д. в.	92 — 1924 г.	10,000,000	6,097,063
4 —	Дългът на общността	За постройка на икономични жилища		Д. в.	65 — 1924 г.	152,900,000	164,837,802
5 —	Дългът на населението	За прехрана на населението		Д. в.	24 — 1925 г.	1,650,000	258,032
6 —	Видинска градска община	За електрическа инсталация		Д. в.	32 — 1924 г.	12,000,000	14,068,300
7 40	Българска академия на науките	За построяване на собствено място помещение за нуждите на Академията		Д. в.	14 — 1926 г.	5,000,000	4,987,606
8 —	Разни	За разни цели		—	—	200,000	382,114
						402,750,000	437,803,430
							32

Специалните текущи сметки подъ гаранция на държавата, показващи на 31 декември 1927 г. дебитно сaldo отъ лева 437,803,430 —, се специфициратъ, както следва:

243,011,197 —	дългъ на Българската земедел. банка — за разни цели;
164,837,802 —	" " общините — по постройката на икон. жилища;
10,258,379 —	" " Бълг. центр. кооп. банка — за разни цели;
14,068,300 —	" " Видинската гр. община — за електрическа инсталация;
4,987,606 —	" " Академията на науките;
258,032 —	" " общините по прехраната на населението, и
382,114 —	" " разни.
437,803,430 —	

19. Държавно съкровище.

На 31.XII. 1926 г. държавата е дължала на Банката по сметката „Държавно съкровище“ . . . лева 4,584,709,731 —

Презъ 1927 г. дебитенъ оборотъ 34,062,209,012 —
Всичко . . . лева 38,646,918,743 —

Презъ 1927 г. кредитенъ оборотъ 34,036,853,178 —

На 31.XII. 1927 г. държавата е останала да дава лева 4,610,065,565 —

Презъ 1927 г. сметката „Държавно съкровище“ е претърпяла следните измѣнения:

Максимумъ . . . 4,660,830,143 — на 7 януарий

Минимумъ . . . 4,512,064,267 — на 7 юни

Срѣдно . . . 4,540,251,350 —

За погасяване на този дългъ е образуванъ фондъ „Държавно съкровище за погасяване дълга на държавата къмъ Банката“, който е основанъ съгласно чл. 3 отъ Закона за ограничаване на банкнотната емисия и задълженията на съкровището къмъ Българската народна банка отъ 1922 г.

На 31.XII. 1927 г. този фондъ е достигналъ . . . лева 479,386,516 —

20. Дългосрочни заеми.

На 31 декември 1926 г.	лева	560,192,278 —
На 31 декември 1927 г.	"	564,289,911 —
Увеличение за 1927 г.	"	4,097,633 —

Тъ се състоят отъ следните сметки:

а) Заеми срещу ипотеки.

(Ипотечни заеми и аноитетни ипотечни заеми)

На 31 XII. 1926 г. е имало	5,819 заеми за лева	256,431,644 —
Презъ 1927 г. сж отпуснати	187 "	13,568,339 —
Всичко	6,006 "	269,999,983 —
Презъ 1927 г. е постъпило по	219 "	37,600,193 —
На 31 XII. 1927 г. сж останали	5,787 заеми за лева	232,399,790 —

Заемите срещу ипотеки сж претърпели следните

изменения:

Максимумъ 267,949,847 — на 31 мартъ

Минимумъ 232,399,790 — на 31 декември

Средно 253,694,418 —

б) Аноитети.

На 31 декември 1926 г.	лева	39,784,593 —
На 31 декември 1927 г.	"	51,494,821 —
Увеличение презъ 1927 г.	лева	11,710,228 —

в) Заеми на окръжия, общини и учреждения.

На 31 XII. 1926 г. дългътъ на разните градски и селски общини, окръжия и учреждения къмъ Банката е билъ 102 заема за лева	74,426,095 —
Презъ 1927 г. сж отпуснати нови 3 "	21,460,000 —
Всичко лева	95,886,095 —

Пренесени	лева	95,886,095.—
Презъ 1927 г. е постъпило по 4 заема	"	3,035,092.—
На 31.XII. 1927 г. оставатъ . 101 заема за	"	92,851,003.—
Въ горните влизатъ също отпуснатите на някои земеделски банки заеми за откупване на господарски и чифлишки земи.		

Движението на тия последните презъ 1927 г. е било следното:

На 31.XII. 1926 г. земеделските банки съдължали лева 490,320.—		
Презъ 1927 г. е отпуснато	"	—
Презъ 1927 г. е постъпило	"	—
На 31.XII. 1927 г. остава да се дължи	"	490,320.—
Заемите на окръжия, общини и учреждения, включително и тия на земеделските банки, съдържат следните измѣнения:		

Максимумъ	92,877,739.— на 7 септемврий
Минимумъ	81,334,387.— на 31 януари
Средно	86,597,309.—

г) Заеми на общини за постройка на училищни сгради.

На 31.XII. 1926 г. дългътъ къмъ Банката на разни селски общини за постройка на училищни сгради е билъ по 339 сметки лева 189,549,946.—		
Презъ 1927 г. е отпуснатъ новъ заемъ за	"	1,353,100.—
Всичко лева 190,903,046.—		

Презъ 1927 г. е изплатено 3,358,749.—

На 31.XII. 1927 г. съдържат 339 сметки за 187,544,297.—

Презъ 1927 г. тая сметка е претърпяла следните измѣнения:

Максимумъ	189,608,231.— на 28 февруари
Минимумъ	187,544,297.— на 31 декемврий
Средно	189,034,812.—

21. Партиципации.

На 31 декемврий 1926 г. е имало лева 38,879,790.—

На 31 декемврий 1927 г. е имало " 38,875,790.—

Българската народна банка участва въ следните
предприятия:

Въ Българското национално дружество за експлоатация на мини съ	лева	351,750.—
Въ Българската централна кооперативна банка съ „ ”	лева	15,500,000.—
Въ Интернационалната банка на България съ „ ”	лева	20,000,000.—
Въ Електрическата централа „Въчка“ съ „ ”	лева	3,000,000.—
Въ Търговската и ипотекарна банка на балканите съ	лева	24,040.—
Всичко . . лева		38,875,790.—

22. Ценни книжа.

На 31 декември 1926 г. е имало	лева	41,155,413.—
На 31 декември 1927 г. е имало	лева	34,157,108.—
Намаление . . лева		6,998,305.—

Тъ се състоятъ:

а) отъ чуждестранни облигации и ренти . . . лева	20,684,598.—
б) отъ български държавни и други облигации „ ”	13,472,510.—
Всичко . . лева	34,157,108.—

23. Недвижими имоти и инвентаръ.

На 31.XII. 1926 г. е имало инвентарни предмети и др. за	лева	36,349,156.—
Презъ 1927 г. съ купени инвентарни предмети и др. за „ ”	лева	2,863,053.—
Всичко . . лева		39,212,209.—
На 31.XII. 1927 г. е погасено	лева	4,499,493.—
На 31.XII. 1927 г. съ останали инвентарни предмети и др. за	лева	34,712,716.—

24. Разни активи.

На 31 декември 1926 г.	лева	38,945,769—
На 31 декември 1927 г.	"	50 322,708—
Увеличение	лева	11,376,939—

Тая група се състои отъ следнитѣ сметки:

a) съдебни дѣла	лева	41,315,290 —
б) открыти ипотекарни длъжници	"	358,825—
в) присъдени недвижими имоти	"	1,205,452—
г) домицилирани облигации и купони	"	4,342,097—
д) съдебни разноски	"	2,463,304—
е) гербови и пощенски марки	"	632,812—
д) разноски по ипотеки въ съдъ	"	4,928—
Всичко лева		50,322,708—

25. Общо количество на операциите.

Общото количество на операциите презъ 1927 г.

възлиза на 1,613,944 за лева 204,154,856,182—

a) Банкови операции.

Общото количество на банковите операции презъ

1927 г. възлиза на 1,560,509 за лева 189,720,872,256—

Презъ 1926 г. то възлиза на 1,519,082 за лева 178,819,192,625—

За 1927 г. увеличение 41,427 за лева 10,901,679,631—

b) Операции за сметка на държавното съкровище.

Общото количество на извършените операции на

касовата служба на държавата презъ 1927 г.

възлиза на 63,435 за лева 14,433,983,925—

Презъ 1926 г. то възлизаше на 62,251 за лева 14,569,743,938—

За 1927 г. + 1,184 за лева — 135,760,013—

26. Скonto, лихви и комисиони.

Презъ течение на годината процентътъ на лихвата, която Банката взема и плаща, е биль:

1927 г. ОБЯСНЕНИЯ	Огъ 1.І до 15.ІІІ	Отъ 16.ІІІ до 9.ХІІІ	Отъ 10.ХІІ до 30.ХІІІ
ЛИХВИ.			
А. На пласментитъ.			
1. По реесконтрирани полици	10%	10%	10%
2. " сконтиранни	10%	10%	10%
3. " " трати срещу странство въ чуж- да валута	9½%	9½%	9½%
4. " заемни полици	10%	10½%	10½%
5. " спец. тек. съки съ гаранция 2 лица . . .	10½%	11%	11%
6. " " " полици	10%	10½%	10½%
7. " заеми и съки подъ залогъ цен. книжа и монети	10½%	11%	11%
8. " " " на стоки	10½%	11%	11%
9. " специални текущи съѣтки срещу ипотеки	10½%	11%	11%
10. " анонитетни ипотечни заеми	11%	11%	11%
11. " заеми и съѣтки на общини и окръзи	11%	11%	11%
12. " " на общини за постройка на училища и сгради	10%	10%	10%
13. " данъчни текущи съѣтки	10½%	11%	11%
14. " спец. тек. съки подъ гар. цесии и безспор- вземания	10½%	11%	11%
15. " присъдени вземания	12%	12%	12½%
Б. На влоговетъ.			
1. На петгодишни влогове	8%	—	6%
2. " тригодишни	7%	7%	5%
3. " безсрочни влогове (тек. лихвени съѣтки)	6%	5%	3%
4. " " " на банки и банкери	5%	4% Максимумъ до 8 на сто	3%
5. " петгодишни влогове въ чужда валута	7%	—	По спораз- съ максим. до 8 на сто
6. " тригодишни " " "	6%	—	
7. " едингодишни " " "	5%	—	
8. " безсрочни " " "	3%	5%	5%
9. " петгодишни влогове въ злато ефективъ лих- вата се плаща въ банкноти по курса на деня	7%	—	—
10. " петгодишни влогове, само на благотворителни д-ва и общ. фондове съ максимални вло- гове 10,000—	—	8%	—
11. " тек. лихв. съки съ предизвестие отъ 7 дни	—	6%	—
12. " " " " " на банки и банкери	—	5%	—
13. " " " " " въ чужда валута съ предиз- вестие отъ 7 дни	—	6%	—

1927 г. ОБЯСНЕНИЯ	Отъ 1.I. до 15.III.	Отъ 16.III. до 9.XII.	Отъ 10.XII. до 30.XII.
14. На тек. лих. ски въ чужда валута съ предизвестие отъ 7 дни на банки и банкери	—	5%	—
15. " безсрочни влогове (тек. лихв. ски на виждане) въ чуж. валута на банки, банкери и др.	—	4%	4%
16. " петгодишни влогове въ злато ефективъ	7%	—	—
17. " тригодишни " " "	—	8%	8%
18. " евногодишни " " "	—	7 $\frac{1}{2}$ %	7 $\frac{1}{2}$ %
19. " шестмесечни " " "	—	7%	7%
20. " тримесечни " " "	—	6%	6%
21. " благотворителни да и обществени фондове на влогове за по-дълъгъ срокъ може да се плати по споразумение максимумъ	—	8%	—

27. Печалби и загуби.

Презъ отчетната 1927 г. Банката е имала приходъ отъ лихви и други права лева 333,891,806—
Презъ 1926 г. тоя приходъ е възлизалъ на „ 404,009,286—
Значи, презъ 1927 г. е имало намаление отъ „ 70,117,480—
Общата сума на печалбата бруто възлиза на . . . лева 332,005,859—
А разносътъ възлизатъ на „ 287,241,587—
Остава, следователно, една чиста печалба отъ „ 44,764,272—
Чистата печалба презъ 1926 г. бъше „ 148,920,353—
Значи, презъ 1927 г. чистата печалба, въ по-малко съ „ 104,156,081—

Чистата печалба за 1927 г. се разпределя, съгласно постановлението на управителния съветъ, протоколъ № 7 отъ 1. II. 1928 г.:

- a) 25%, съгласно чл. 4 отъ закона за Банката, лева 11,191,068—, която сума следва да се отдъли за увеличение на основния капиталъ, понеже капиталътъ не е достигналъ предвидения въ закона размеръ лева 11,191,068—

Пренесени лева	11,191,068—
б) 70% за увеличение на основния капиталъ (чл. 7 отъ закона за Банката лева	31,334,992—
в) 5% за пенсионния фондъ на служителите при Българската народна банка (чл. 6). лева	2,238,212—
Всичко лева	44,764,272—

Чистата печалба на Банката презъ изтеклата година възлиза на 44,764,272 лева, срещу 148,920,354 лева презъ 1926 г. Това чувствително намаление печалбите на Банката се дължи на редъ причини, свързани съ големите промени, които настъпиха въ операциите на Банката отъ войната насамъ и съ усилията презъ последните години за подобреие общите камбиялни и кредитни условия въ страната.

При нормалните условия преди войните, главният ресурсъ на печалби за Банката бѣха лихвите отъ нейните кредитни операции. Презъ войните и следъ тѣхъ, когато частните пласменти на Банката останаха най-ограничени или бѣха почти преустановени, като главни пера въ печалбите се явиха — лихвите (4 — 5%) отъ авансите на държавата, които заеха преобладаващо място въ актива на Банката и значителните разлики отъ курса, вследствие настъпилите големи колебания и обезценения въ лева и при повечето други валути. Съзакона отъ 30 юни 1922 г. лихвата на държавните задължения къмъ Банката се намали на 1%, и поради това печалбите на Банката по това перо спаднаха въпръеки нарастването на държавния дългъ. Постепенно намаляващите и другото важно перо отъ печалбите на Банката следъ войните — комисиона и разлика отъ курса — чийто изворъ бѣше тежкиятъ данъкъ плащанъ отъ стопанството на съществуващите валутни аномалии.

Въ първите години следъ стабилизирането на лева приходитъ отъ разликата въ курса пакъ бъха по-значителни, поради подържането тогава една по-чувствителна разлика между покупния и продажния курсъ на чуждите девизи. Още презъ 1926 г., обаче, управлението на

Банката намали до минимумъ тази разлика съ цель да улесни прииждането на чуждия капиталъ и намаление непоносимо високите проценти на кредита въ страната. Последиците отъ това намаление, както и отъ намалението въ таксите за инкасо, преводъ и др., направени през 1926 г. напълно се отразиха въ печалбитѣ за 1927 г.

Управлението на Банката съзнателно жертвува известни печалби, които може да намираха оправдание и отъ гледище на обществения характеръ на упражнявания отъ Банката девизенъ монополъ, за да изпълни възложените и по закона висши задачи и за да бъде въ хармония съ общите стопански интереси на страната.

Въ замѣна намалението на тия временни и аномални печалби на Банката, трѣбва да се отбележи важниятъ фактъ на постепенното увеличение на приходите отъ сконтовите и кредитните операции, които пакъ заеха нормалното си положение отпреди войните — на главно перо въ печалбитѣ на Банката.

По край увеличение общите разходи на Банката, което се наложи отъ необходимостта да се подобри положението на банковите служители и да се осигури едно по-задоволително изпълнение на банковите служби и задачи, трѣбва да се отбележи значителното увеличение разходите за лихви на влоговете и кредиторните сметки. Отъ 87 милиона презъ 1925 г. тѣ порастнаха на 132 милиона презъ 1926 г. и на 143 милиона презъ изтеклата година. Това нарастване се дължи на увеличението на лихвения процентъ на тия влогове и кредиторни сметки, въ голѣмата си частъ обществени фондове. Както вече изложихме на друго място въ настоящия отчетъ, не сѫществуваха никакви сериозни причини за по-нататъшното подържане на тия високи кредиторни лихвени проценти. Излишъците на обществените фондове най-рационално и доходно могатъ да се пласиратъ въ държавни и въ гарантирани отъ държавата ценни книжа.

Но когато става дума за печалбитѣ, не бива да се забравя, че тоя въпросъ не може и не бива да има сѫществено значение при

оценка дейността на емисионния институтъ. Последниятъ, дори когато не е съ държавенъ капиталъ, няма за задача да реализира и раздава големи печалби.

Височината на печалбите е отъ второстепенно значение; върниятъ критерий за оценка дейността на емисионния институтъ се намира въ изпълнението на възложените му високи и важни стопански функции,

Като се ласкаемъ отъ надеждата, че отбелязаното леко подобрене въ кредитните и финансови условия на страната презъ изтекла година ще продължи и въ следващите години, ние Ви молимъ, Господинъ Министре, да приемете уверенията ни въ високото ни къмъ Ваше почитание.

Управител: А. Ивановъ.

Подуправители: | Ж. Бурилковъ.
 | Д. Божиловъ.

Директори: | Д-ръ П. Косевъ.
 | Ив. Русевъ.
 | К. Колевъ.
 | М. Ничевъ.

ТАБЛИЦИ

**за движението и положението на по-важните състъпки
през 1927 година.**

Окончателна
за положението на сметките въ главната

№ на сметка	Наименование на сметките	Общи суми на сметките				Остатъци по сметките			
		Дебитъ		Кредитъ		Дебитъ		Кредитъ	
		лева	ст.	лева	ст.	лева	ст.	лева	ст.
1	Основенъ капиталъ	—	—	473,896,160	—	—	—	473,896,160	—
2	Резервенъ фондъ	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Специаленъ резервенъ фондъ	6,810,637	25	1,036,105,491	25	—	—	—	—
4	Недвижими имоти и инвентаръ	39,378,141	30	4,665,424	50	34,712,716	80	1,029,294,834	—
5	Каса	38,563,095,656	97	37,623,767,722	80	939,327,934	17	—	—
6	Банкноти за обращение	987,993,500	—	6,624,520,890	—	—	—	—	—
8	Сконтриани полици	1,494,465,769	31	1,204 004,453	71	290,461,305	60	5,636,527,390	—
9	Заемни полици	314,501,391	65	308,508,604	—	5,992,787	65	—	—
10	Съдебни дъла	59,014,807	88	17,699,517	98	41,315,289	90	—	—
11	Странни кореспонденти	15,203,942,144	04	13,800,807,008	—	1,403,135,136	04	—	—
12	Специални тек. с-ки подъ гаранция на две лица	2,415,564,588	41	2,193,310,080	20	222,254,508	21	—	—
13	Специални тек. с-ки подъ гаранция на полици	2,243,924,734	80	2,078,403,565	65	165,521,169	15	—	—
14	Специални текущи сметки срещу ипотеки	235,649,790	39	173,729,815	40	61,919,974	99	—	—
15	Заеми и сметки ср. зал. ценни книжа и монети	100,928,446	24	47,546,523	99	53,381,922	25	—	—
16	Заеми и сметки срещу залогъ на стоки	482,098,822	22	317,189,663	55	164,909,158	67	—	—
16a	Заеми и с-ки ср. зал. на стоки въ чужда валута	31,847,942	—	31,847,942	—	—	—	—	—
17	Портфейл срещу странство	628,602,926	90	605,210,063	90	23,392,863	—	—	—
18	Странни кореспонденти за инкасъ	248,377,599	—	237,003,114	—	11,374,485	—	—	—
19	Ипотечни заеми	785,776	30	108,913,62	—	676,862,68	—	—	—
20	Люютетски ипотечни заеми	269,214,207	23	37,491,279	12	231,722,928	11	—	—
21	Люютети	122,773,755	78	71,278,934	97	51,494,820	81	—	—
22	Огирити ипотекарни дължници	554,361,88	—	195,536,28	—	358,825	60	—	—
23	Присаждени недвижими имоти	1,513,215,48	—	367,763,29	—	1,205,452	19	—	—
24	Текущи лихвени сметки на банки	11,183,756,973	54	11,504,248,035	69	—	—	320,491,062	15
25	Разноски и аконти по ипотеки	5,899,946,45	—	6,466,479	28	—	—	566,532	83
26	Дъходи и разходи по банкови имоти	61,082,45	—	61,082,45	—	—	—	—	—
27	Заеми на окръжия, общини и учреждения	95,886,095	12	3,035,091	90	92,851,003	22	—	—
28	Сконтриани държавни съкровищни бонове	700,000,000	—	450,000,000	—	250,000,000	—	—	—
29	Заеми на общини за училищни сгради	190,903,046	14	3,358,749	05	187,544,297	09	—	—
30	Демонитирани облигации и купони	34,503,972	54	30,161,875	74	4,342,096	80	—	—
31	Клонове и агентури	28,339,805,756	01	28,374,213,920	31	—	—	34,408,164	30
32	Текущи лихвени сметки на частни лица	2,346,583,617	—	2,615,501,084	28	—	—	268,917,467	28
33	Текущи безлихвени сметки	7,465,566,758	23	8,104,335,319	88	—	—	638,768,561	65
34	Специал. тек. с-ки подъ гаранция на държавата	513,359,488	72	73,556,058	40	437,803,430	32	—	—
35	Държавно съкровище	33,946,918,742	58	34,036,853,178	12	—	—	89,934,435	54
36	Влогове лихвени срочни	264,252,466	97	327,572,076	36	—	—	63,319,609	39
37	Влогове безлихвени за гаранция	121,634,697	14	219,563,053	33	—	—	97,928,366	19
38	Текущи сметки съ предизвестие	597,506,281	50	597,506,281	50	—	—	—	—
39	Депозирани полици	1,563,467,791	07	1,153,406,184	82	410,061,606	25	—	—
40	Депозанти на полици	1,153,406,184	82	1,563,467,791	07	—	—	410,061,606	25
41	Полици за събиране	4,020,721,940	11	3,804,735,258	41	215,986,681	70	—	—
70	Клонове и агентури за инкасъ	909,094,344	58	832,585,054	73	76,509,289	85	—	—
42	Седанти	3,821,693,259	72	4,114,189,231	27	—	—	292,495,971	55
43	Инкасирани полици	3,672,319,347	30	3,672,319,347	30	—	—	—	—
44	Депозити на хранение	299,915,443	81	36,173,881	45	263,741,562	36	—	—
48	Заложени ценни книжа за удостовърение	178,515,810	68	77,180,411	92	101,335,398	76	—	—
49	Заложени ценни книжа по заеми и сметки	148,864,201	48	49,182,209	31	99,681,992	17	—	—
107	Заложени ценни книжа за гарант. кредитъ	9,405,500	—	415,000	—	8,990,500	—	—	—
45	Депозанти на ценности	162,781,202	68	636,530,655	97	—	—	473,749,453	29
46	Държавни ценни материали	2,440,997,877	18	1,810,169,625	60	630,828,251	58	—	—
47	Държавно хранилище	1,810,334,243	60	2,441,162,495	18	—	—	630,828,251	58
50	Записи за гаранция	97,688,044	70	70,061,113	70	27,626,931	—	—	—
51	Удостовърение за гаранция	70,061,113	70	97,688,044	70	—	—	27,626,931	—
52	Партиципации	38,879,790	—	4,000	—	34,875,790	—	—	—
53	Бълг. държавни и гарант. отъ дъж. облигации	133,467,860	—	119,995,350	—	13,472,510	—	—	—
54	Авансъ на църковата	4,700,000,000	—	—	—	4,700,000,000	—	—	—
55	Непласирани заложни облигации	7,756,000	—	7,756,000	—	—	—	—	—
56	Деп. и текущи сметки на частни лица	166,612,556	06	166,612,556	06	—	—	—	—
57	Съдебни разноски	3,006,336	24	543,032	06	2,463,304	18	—	—
58	Гербови и пощенски марки	15,296,893	95	14,664,081	85	632,812	10	—	—
59	Лихви отъ заемни и сконтриани полици	59,478,651	—	59,478,651	—	—	—	—	—
60	Лихви отъ ипотечни заеми	29,993,587	35	29,993,587	35	—	—	—	—
61	Лихви отъ заеми на з. банки, окр. и общини	10,222,542	33	10,222,542	33	—	—	—	—
62	Лихви и разлика курса отъ фондове	13,836,846	—	13,836,846	—	—	—	—	—
63	Лихви на срочни влогове	31,901,051	88	31,901,051	88	—	—	—	—
	Прекося	174827,455	569	174050,364	778	11 265,905,598	20	10,488,814	817

ведомость

книга на 31 декември 1927 г.

Таблица 1.

№ на сметка	Наименование на сметките	Общи суми на сметките				Остатъци по сметките			
		Дебитъ		Кредитъ		Дебитъ		Кредитъ	
		лева	ст.	лева	ст.	лева	ст.	лева	ст.
64	Пренося	174827,455,569	66	174050,364,778	46	11,265,905,598	20	10,488,814,817	—
65	Лихви и премии на заложните облигации	7,841,239	60	7,841,239	60	—	—	—	—
66	Общи разноски	140,624,026	37	140,624,026	37	—	—	—	—
67	Порто и гербъ	14,077,152	02	14,077,152	02	—	—	—	—
68	Разни комисионни	6,725,487	37	6,725,487	37	—	—	—	—
69	Данъчни текущи сметки	7,685,001	—	1,556,669	—	6,128,332	—	—	—
70	Печалби и загуби	287,241,587	14	332,005,859	09	—	—	44,764,271	95
71	Условно продадени имоти	—	—	—	—	—	—	—	—
72	Преводи	170,854,082	45	185,962,078	83	—	—	15,107,996	38
73	Заложни облигации	235,636,000	—	676,028,500	—	—	—	440,392,500	—
74	Деп. тек. сметки учреждения и фондове	709,468,028	56	709,468,028	56	—	—	—	—
75	Ипотечен резервен фондъ	—	—	3,091,430	—	—	—	3,091,430	—
76	Фондъ ликвидация на присъдени имоти	20,780	—	3,420,110	—	—	—	3,399,330	—
77	Разноски по ипотеки във съждъ	5,427	73	500	—	4,927	73	—	—
78	Гаранции от странни кореспонденти	146,262,189	60	107,843,446	75	38,418,742	65	—	—
79	Удостовърения за странни кореспонденти	107,843,446	75	146,262,189	60	—	—	38,418,742	85
80	Държавни общински и обши. фондове	10,309,147,448	66	11,492,478,476	39	—	—	1,183,331,027	73
81	Лихви от странни кореспонденти	15,315,924	47	15,315,924	47	—	—	—	—
82	Лихви от съждени дълга	3,463,515	75	3,463,515	75	—	—	—	—
83	Лихви от специални текущи сметки	168,307,971	39	168,307,971	39	—	—	—	—
84	Лихви на текущи сметки и фондове	135,065,783	09	135,065,783	09	—	—	—	—
85	Специални текущи сметки по гар. цесии	16,510,765	40	11,115,003	40	5,395,702	—	—	—
86	Спец. тек. съди гаранция безспорни вземания	51,579,058	40	51,528,555	40	50,503	—	—	—
87	Лихви от заеми на общини за учили. сгради	16,588,042	46	16,588,042	46	—	—	—	—
88	Фондъ постройка банково помещение	896,116	85	80,020,000	—	—	—	79,123,883	15
89	Текущи лихвени сметки в чужда валута	6,833,264,617	37	7,925,895,693	48	—	—	1,092,631,076	11
90	Дължници по емисия Б. н. б. 923 г.	103,088,073	60	12,534,293	60	90,553,780	—	—	—
91	7%, емисия Б. н. б. 923 г.	12,534,293	60	103,088,073	60	—	—	90,553,780	—
92	Печалби отъ партинципации	3,747,229	—	3,747,229	—	—	—	—	—
93	Запасна каса	3,475,658,520	30	2,389,908,604	75	1,085,749,915	55	—	—
94	Текущи сметки чужда валута във срокъ	2,981,178,564	64	2,981,178,564	64	—	—	—	—
95	Тек. лихв. сметки фондове и учреждения	1,018,957,565	31	1,018,957,565	31	—	—	—	—
96	Чуждестранни държавни облигации	44,751,745	50	24,067,147	50	20,684,598	—	—	—
97	Комисионни отъ иникасо	2,371,019	04	2,371,019	04	—	—	—	—
98	Комисионни отъ преводи	4,486,384	30	4,486,384	30	—	—	—	—
99	Комисионни отъ ценности	702,204	20	702,204	20	—	—	—	—
100	Разлика курса отъ камбю	50,255,387	07	50,255,387	07	—	—	—	—
101	Монетна наличност	331,591,588	38	234,876,440	08	96,715,148	30	—	—
102	Монетна наличност на запасната каса	1,467,440,380	69	112,518,281	69	1,354,922,099	—	—	—
103	Срочни влогове във чужда валута	395,501,958	40	398,279,525	40	—	—	2,777,567	—
104	Фондъ Държ. съкров. за погас. дълга на държавата къмъ Банката	753,665	—	480,140,181	60	—	—	479,386,516	60
105	Дебитори по акредитиви	1,068,617	—	808,230	—	260,387	—	—	—
106	Акредитиви	808,230	—	1,068,617	—	—	—	260,387	—
107	Дължници по гаранционни кредити	23,985,120	—	16,522,500	—	7,462,620	—	—	—
108	Удостовърения по гаранционни кредити	16,522,500	—	23,985,120	—	—	—	7,462,620	—
109	Лихви отъ заеми и сконтираны п-ци 1928 г.	85,334	58	6,877,467	04	—	—	6,792,132	46
110	Лихви на срочни влогове 1928 г.	—	—	2,445,295	27	—	—	2,445,295	27
111	Лихви отъ спец. текущи сметки 1928 г.	861	—	282,956	18	—	—	282,095	18
112	Лихви на текущи сметки и фондове 1928 г.	—	—	29,217	24	—	—	29,217	24
113	Лихви отъ ипотечни заеми	2,977,086	89	—	—	2,977,086	89	—	—
114	Лихви отъ заеми на з. банки, окр. и общини	3,033,724	40	—	—	3,033,724	40	—	—
115	Лихви отъ разл. курса отъ фондове	1,476,937	—	—	—	1,476,937	—	—	—
116	Лихви и премии на заложени облигации	—	—	675,416	—	—	—	675,416	—
	Всичко	204,154,856,181	99	204,154,856,181	99	13,979,740,101	92	13,979,740,101	92

О б щ ъ
на Българската народна банка

А К Т И В Ъ	С У М А	
	лева	ст.
1. Монетна наличност		
а) Злато	1.277.434.885·50	
б) Сребро	165.381.609·50	
в) Стаб. чужд. банкноти	<u>6.822.046·20</u>	1.449.638.541 20
2. Нестабилни чуждестранни банкноти		1.998.706 10
3. Размънни монети		<u>115.522.494</u> 22
4. Девизи		
а) Стабилни	399.523.006·69	
б) Нестабилни	<u>70.834.700·35</u>	470.357.707 04
5. Портфейлъ		296.454.093 25
6. Дебиторни текущи сметки		
а) Текущи сметки	461.270.189·35	
б) Заеми и сметки срещу зал. ценни книжа	53.381.922·25	
в) Заеми и сметки срещу залогъ на стоки	<u>164.909.158·67</u>	679.561.270 27
7. Аванси на Държавното съкровище		
а) Авансъ на Държавата	4.700.000.000—	
б) Сконтиирани държавни съкров. бонове	<u>250.000.000—</u>	
Спада се:	Всичко	4.950.000.000—
Фондъ за погашение дълга на Държавата	<u>479 386.516·60</u>	4.470.613.483 40
8. Аванси подъ гаранцията на Държавата		437.803.430 32
9. Партиципации		38.875.790 —
10. Дългосрочни заеми		376.745.614 82
11. Ценни книжа		34.157.108 —
12. Недвижими имоти и инвентаръ		34.712.716 80
13. Общи разноски		— —
14. Разни		50.322.708 50
15. Дълъжници по емисия Бълг. народна банка 1923 г.		90.553.780 —
	Всичко	<u>8.547.317.443</u> 92
Покритие 30·83 %.		

Таблица 2.

б а л а н съ

сключень на 31 декемврий 1927 г.

Сравнителна
за печалбите и загубите на Българската

Наименование на приходите	1926		1927		+	Разлика	
	лева	ст.	лева	ст.		лева	ст.
Ликви отъ заемни и сконтирани полици	66.754.801	11	44.663.911	91	-	22.090.889	20
" " странни кореспонденти	—	—	2.376.304	16	+	3.711.845	41
" " съдебни дъла	2.245.496	52	2.305.153	65	+	59.657	13
" " специални текущи сметки	140.661.276	93	166.563.567	83	+	25.902.290	90
" " ипотечни заеми	24.929.119	47	29.930.302	21	+	5.001.182	74
" " заеми на окръжия и общини	6.512.651	57	10.188.650	33	+	3.675.998	76
" " " на общ. за уч. сгради	16.200.943	19	16.587.206	37	+	386.263	18
" " и разл. к. отъ фондове	14.172.895	98	12.568.125	30	-	1.604.770	68
Печалби отъ партиципации	1.100.000	—	3.747.229	—	+	2.647.229	—
Разни комисионни	1.439.954	29	3.227.305	52	+	1.787.351	23
Комисионни отъ инкасо	3.620.291	29	2.364.632	79	-	1.255.658	50
" " ценности	722.510	66	667.949	70	-	54.560	96
" " преводи	5.854.044	—	4.474.633	30	-	1.379.410	70
Разлика курса отъ камбии	116.093.578	78	33.857.238	92	-	82.236.339	86
Доходи и разходи банкови имоти	11.134	72	8.576	81	-	2.557	91
Разни	3.690.587	53	361.019	16	-	3.329.568	37
Всичко . . .	404.009.286	04	333.891.806	96	-	68.781.937	83

Таблица 3.

таблица
народна банка презъ 1926 и 1927 години

Наименование на разходите	1926		1927		+	Разлика	
	лева	ст.	лева	ст.		лева	ст.
Съдържание на служителите	84.774.000	95	111.962.142	27	+	27.188.141	32
Канцеларски и други разноски	24.355.327	13	24.401.942	70	+	46.615	57
Погашение на движими и недвижими имоти .	2.377.669	66	4.486.828	05	+	2.109.158	39
Лихви на срочни влогове	25.231.036	01	17.872.652	20	-	7.358.383	81
" " текущи сметки и фондове	102.542.155	95	119.292.097	77	+	16.749.941	82
" " премии на заложни облигации	3.095.681	58	5.846.120	95	+	2.750.439	37
" отъ странни кореспонденти	1.335.541	25	—	—	—	—	—
Порто и гербъ	3.788.978	91	5.265.751	07	+	1.476.772	16
Разноски за печатане банкноти	7.588.541	—	—	—	—	7.588.541	—
Разни	—	—	—	—	—	—	—
Чиста печалба	148.920.353	60	44.764.271	95	-	104.156.081	65
Всичко	404.009.286	04	333.891.806	96	-	68.781.937	83

По важни сметки отъ балансите на

ДАТА	Монетна наличност				Портфейл	Дебиторни тек. сметки	Данаси на държав. съкровище	
	Злато	Сребро	Стъбълни чужди валюти	ВСИЧКО монетна наличност			Заемни с/чи с/зап. ц. и/и	Заемни и с/чи дебиторни текущи с/чи
7 януари . . .	1.188.968	159.344	2.880	1.351.192	197.779	360 263	650 200	40.075
15 " . . .	1.191.515	159.266	2.671	1.353.452	146.921	345.492	627 566	40.093
23 " . . .	1.194.916	159.441	3.850	1.358.207	163.695	327 822	595.976	40.441
31 " . . .	1.197.805	159.486	2.631	1.359.922	211.500	320 310	595.175	40.512
7 февруари . . .	1.200.654	159.712	3.538	1.363.904	248.792	314.754	591.217	40.785
15 " . . .	1.201.907	159.890	3.481	1.365.278	187.298	304.929	610.053	40.455
23 " . . .	1.202.794	159.978	3.752	1.366.524	213.016	295.972	613.475	40.703
28 " . . .	1.204.617	160.040	1.077	1.365.734	210.773	293.286	620.411	40.553
7 мартъ . . .	1.207.350	160.165	2.276	1.369.791	243.594	288.426	625.506	40.516
15 " . . .	1.212.173	160.370	2.420	1.374.963	314.195	285.236	634.296	40.807
23 " . . .	1.214.980	160.474	2.612	1.378.056	364.475	285.358	622.603	41.012
31 " . . .	1.218.222	160.598	2.526	1.381.346	439.030	290.876	621.850	41.773
7 априлъ . . .	1.220.741	160.726	3.239	1.384.706	389.910	291.367	621.497	42.994
15 " . . .	1.223.374	160.981	3.548	1.387.903	349.855	301.830	616.992	44.358
23 " . . .	1.224.266	161.103	3.865	1.389.235	297.317	299.567	561.597	44.388
30 " . . .	1.225.520	161.112	3.885	1.393.517	297.707	292.471	545.334	44.430
7 май . . .	1.227.155	161.260	4.674	1.393.083	310.973	287.035	396.233	44.568
15 " . . .	1.228.605	161.331	4.977	1.394.914	320.242	279.933	397.200	44.974
23 " . . .	1.230.708	161.516	5.527	1.397.751	278.913	276.157	405.813	44.761
31 " . . .	1.232.217	161.658	5.516	1.399.391	263.464	267.236	393.877	44.611
7 юний . . .	1.231.836	161.783	7.351	1.400.970	262.052	268.090	425.348	44.739
15 " . . .	1.235.855	162.023	7.513	1.405.431	251.349	271.622	450.832	44.433
23 " . . .	1.237.939	162.181	7.312	1.407.432	234.775	271.029	471.416	44.525
30 " . . .	1.239.073	162.285	7.099	1.403.457	269.798	271.453	513.593	43.618
7 юлии . . .	1.241.698	162.470	6.922	1.411.090	238.048	269.814	502.213	43.363
15 " . . .	1.242.896	162.509	7.307	1.412.702	280.770	269.637	487.455	49.401
23 " . . .	1.245.410	162.679	7.247	1.415.336	313.030	270.322	514.259	49.345
31 " . . .	1.247.235	162.719	7.343	1.417.297	321.094	274.604	531.128	49.593
7 августъ . . .	1.249.887	162.853	8.139	1.419.879	335.794	277.298	549.212	50.018
15 " . . .	1.252.497	163.047	8.463	1.424.007	394.225	291.027	533.597	50.171
23 " . . .	1.255.793	163.208	8.663	1.427.664	432.237	294.184	557.562	49.573
31 " . . .	1.257.807	163.280	9.277	1.430.364	514.853	299.855	540.831	50.308
7 септември . . .	1.260.972	163.385	9.243	1.433.600	467.442	296.413	551.235	50.635
15 " . . .	1.262.990	163.438	10.858	1.437.286	522.624	311.530	552.996	50.990
23 " . . .	1.265.061	163.553	12.093	1.440.707	471.602	315.045	559.114	52.343
30 " . . .	1.266.462	163.647	12.133	1.442.242	586.403	319.813	575.379	53.343
7 октомври . . .	1.268.511	163.715	11.466	1.443.692	575.133	317.782	505.875	53.260
15 " . . .	1.268.957	163.806	13.402	1.445.165	585.719	318.675	489.830	52.925
23 " . . .	1.270.809	163.934	7.642	1.442.385	551.753	314.552	453.565	52.956
31 " . . .	1.271.776	163.993	10.119	1.445.888	534.135	321.112	515.439	52.498
7 ноември . . .	1.273.081	164.170	7.859	1.445.110	559.585	321.144	498.927	52.481
15 " . . .	1.273.250	164.329	11.569	1.449.148	550.679	323.781	448.752	52.270
23 " . . .	1.274.327	164.474	13.125	1.451.926	535.156	318.305	418.586	51.844
30 " . . .	1.274.188	164.520	4.817	1.443.525	640.432	311.561	415.423	51.167
7 декември . . .	1.275.656	164.848	7.288	1.447.792	607.814	302.034	407.515	51.216
15 " . . .	1.276.395	165.014	5.767	1.447.176	591.298	299.507	395.915	50.739
23 " . . .	1.276.746	165.206	6.331	1.448.333	483.818	303.651	395.733	53.569
31 " . . .	1.277.435	165.392	6.822	1.449.639	470.358	296.454	461.270	53.382
Средно годишно	1.240.043	162.227	6.503	1.408.773	375.634	298.535	522.978	46.824

Бълг. народна банка презъ 1927 г. (въ хиляди лева).

Таблица 4

Ръчани подъ гаранция на държавата	Дългосрочни заеми	Ценни книжа	Капитал	Фондове		Банкноти въ обращение	Срочно възложени и облигации	Влогове и платими при поискване			Държ. общин. и обществени фондове	Влогове без- личеви за градания	Текущи сън въ чука на възло- же срочъ	Покритие %		
				Специаленъ резервъ фондъ	Разни други фондове			Държавно съкровище	Текущи лихв. ски на бани	Тек. лихв. ски на частни лица						
473.291	377.037	164.558	473.896	952.728	86.410	3.568.245	1.218.516	—	382.694	266.586	301.288	950.494	838.256	108.733	392.509	20.22
473.243	377.998	164.558	473.896	952.728	86.410	3.429.798	1.243.935	—	418.418	274.214	309.610	1.022.252	841.742	109.349	367.501	19.52
473.410	379.426	164.573	473.896	952.728	86.410	3.333.156	1.244.005	—	401.869	272.992	389.413	1.064.264	835.209	108.302	378.073	19.92
427.335	380.235	164.755	473.896	953.058	85.428	3.224.303	1.243.937	36.954.354.801	346.568	359.995	1.098.318	814.438	109.088	391.733	21.10	
427.288	381.194	141.592	473.896	952.904	85.428	3.301.507	1.244.484	27.511	301.228	357.221	375.580	1.061.540	758.145	112.913	409.954	21.44
422.821	383.911	141.592	473.896	952.904	86.407	3.293.418	1.244.785	—	310.861	397.942	338.449	1.047.252	713.863	112.307	406.967	20.23
422.789	381.833	141.877	473.896	952.904	86.407	3.293.206	1.239.243	5.756	282.946	422.425	430.209	1.121.336	718.784	107.249	387.805	21.05
422.912	382.001	143.089	473.896	954.201	86.407	3.246.427	1.240.264	45.298.257.032	401.338	461.799	1.166.467	746.624	107.032	290.235	21.57	
422.943	383.022	144.051	473.896	954.871	86.407	3.376.862	1.254.166	10.170	225.647	395.432	494.756	1.127.005	735.177	106.285	242.102	24.30
422.915	384.603	25.687	473.896	957.036	86.407	3.378.484	1.160.942	11.835	287.263	389.100	510.112	1.197.310	751.373	107.083	201.048	25.86
422.406	384.258	25.687	473.856	957.035	86.409	3.414.740	1.214.208	15.884	262.405	303.870	543.211	1.130.371	755.549	105.277	216.355	26.87
422.319	383.955	25.636	473.896	957.482	85.403	3.382.011	1.235.623	71.603	233.169	299.314	478.093	1.082.683	807.856	105.896	282.306	27.63
422.416	383.609	25.686	473.896	969.715	86.409	3.509.525	914.890	14.473	228.365	289.017	370.779	902.640	797.223	106.004	595.674	26.72
422.405	383.098	25.686	473.896	971.931	85.409	3.540.524	890.033	45.781	250.517	237.459	389.916	974.633	787.479	106.142	514.455	27.09
422.397	382.017	25.686	473.896	972.937	86.403	3.673.443	895.750	—	239.429	275.324	425.081	939.342	633.345	105.205	408.671	27.70
422.396	381.247	25.675	473.895	975.192	86.409	3.602.837	932.457	23.730	295.205	251.436	406.030	977.453	695.640	104.007	364.150	28.91
422.161	380.053	25.675	473.896	975.755	86.409	3.594.450	935.954	22.767	233.315	248.533	422.667	982.332	677.451	112.425	266.504	28.32
422.160	379.313	25.337	473.895	977.694	86.409	3.594.123	963.959	12.442	239.571	217.089	415.852	935.053	645.409	112.529	316.966	27.81
422.241	380.781	23.857	473.895	984.820	86.419	3.542.831	947.518	10.711	280.909	209.129	457.541	968.290	645.774	114.166	.95.665	27.52
418.258	378.355	24.075	473.895	993.402	86.403	3.529.810	953.270	49.785	287.514	228.136	444.127	1.009.562	671.597	111.758	232.780	28.45
418.340	377.550	24.075	473.835	984.821	86.409	3.641.417	960.955	8.030	253.920	223.139	434.748	925.807	633.055	110.834	259.180	27.70
418.490	376.277	24.070	473.896	989.021	85.403	3.707.397	893.933	14.035	222.691	242.157	463.818	942.701	690.594	105.452	246.131	27.36
418.951	375.144	24.021	473.896	988.770	85.403	3.713.039	887.130	23.504	212.347	232.167	534.326	1.008.344	687.216	101.697	210.225	27.40
422.030	382.496	23.808	473.896	989.291	85.927	3.734.890	927.443	12.265	220.411	221.259	585.159	1.047.094	582.473	102.604	247.332	27.—
423.003	379.818	23.808	473.895	939.914	85.927	3.712.878	914.653	55.829	232.955	233.245	519.144	1.041.184	580.657	103.418	243.357	26.66
422.899	378.392	23.808	473.895	936.694	85.927	3.743.256	916.326	8.757	255.442	233.032	521.031	1.017.322	604.158	101.537	267.663	27.04
435.743	377.605	23.803	473.896	1.002.250	85.927	3.767.567	796.882	7.421	235.924	226.339	526.899	1.016.633	753.512	100.795	296.682	27.03
435.925	376.778	23.793	473.895	1.003.655	85.927	3.842.496	790.547	22.686	247.670	225.370	533.649	1.026.375	722.491	100.335	285.188	27.—
435.750	376.189	23.792	473.895	1.004.247	85.927	3.912.623	780.822	2.703	242.855	223.830	542.122	1.014.545	696.470	103.089	264.523	27.45
423.833	378.493	23.793	473.896	1.009.208	85.927	4.000.866	778.741	28.230	239.386	220.745	557.827	1.036.233	664.174	102.629	243.139	28.52
425.874	374.685	23.793	473.895	1.001.972	85.931	4.035.773	775.253	17.468	252.935	226.421	610.075	1.106.949	671.529	104.297	198.676	29.61
425.828	373.699	23.800	473.896	1.010.397	85.931	4.035.926	777.519	33.726	285.702	222.080	581.947	1.173.455	691.760	104.271	171.117	31.10
424.873	383.250	23.803	473.895	1.010.743	85.931	4.179.962	760.933	11.064	282.370	219.279	600.254	1.112.967	690.387	103.827	123.170	30.97
424.645	382.410	23.800	473.895	1.011.003	85.931	4.196.303	749.095	13.149	304.232	225.787	603.426	1.147.644	678.158	105.390	146.451	31.34
424.639	381.802	23.800	473.895	1.012.334	85.931	4.152.303	752.559	34.549	331.042	215.127	655.434	1.206.202	693.728	106.713	93.824	31.35
424.581	381.295	23.800	473.836	1.013.456	85.931	4.104.470	745.670	48.855	287.765	219.740	552.445	1.118.936	748.397	106.103	266.500	31.08
425.035	331.114	23.800	473.895	1.013.549	85.939	4.221.273	743.055	31.978	330.507	216.292	552.701	1.101.478	715.730	106.565	152.518	32.46
424.779	330.427	23.763	473.895	1.020.007	85.991	4.254.051	738.619	24.353	324.764	213.168	553.953	1.132.241	715.195	104.745	143.424	32.49
424.705	378.935	23.763	473.895	1.020.198	85.991	4.122.531	699.611	6.580	271.303	213.264	641.977	1.133.129	739.261	105.534	60.928	32.25
424.481	378.039	23.765	473.895	1.021.505	85.991	4.039.132	692.654	32.327	266.552	205.707	550.934	1.155.580	826.674	106.412	152.676	31.86
424.465	376.485	23.765	473.895	1.023.342	86.002	4.157.716	691.352	26.250	292.483	211.196	554.620	1.084.554	777.692	106.487	109.369	32.06
425.389	381.300	23.765	473.895	1.031.105	86.002	4.093.514	568.878	12.082	332.161	322.934	556.769	1.223.993	787.837	102.518	104.553	32.41
425.754	376.335	23.765	473.895	1.030.584	86.022	4.399.183	568.912	15.945	374.376	343.167	624.197	1.362.686	789.977	96.905	39.722	32.06
425.926	372.096	24.033	473.896	1.030.691	86.022	4.391.734	568.693	57.789	387.927	341.539	591.926	1.379.180	853.498	96.805	123.243	32.76
426.006	371.185	24.093	473.895	1.030.728	86.022	4.395.039	563.776	13.252	350.032	334.091	597.036	1.294.441	844.131	97.064	117.747	32.50
426.184	369.899	24.093	473.895	1.031.776	86.022	4.381.495	567.762	18.102	403.525	302.393	618.138	1.342.158	852.389	96.796	119.028	32.35
426.336	368.778	24.033	473.895	1.031.101	85.922	4.380.351	557.822	6.610	338.289	283.469	653.189	1.326.556	855.842	97.863	125.968	30.77
437.803	376.745	34.157	473.895	1.029.295	85.615	3.725.972	505.490	89.934	320.491	288.918	638.769	1.318.112	995.787	97.928	125.	

Общо количество на операциите на

№ по редък	Клонове и агентури	1927								
		Банкови операции			Операции за съмтка на Държавното съкровище			Всичко		
		число	лева	ст.	число	лева	ст.	число	лева	ст.
а) Клонове										
1	София	300.363	110.294.168.301	67	6.238	6.303.045.131	95	306.601	116.597.213.43	62
2	Бургасъ	45.313	6.393.265.573	39	541	587.378.332	29	45.854	6.980.643.905	68
3	Варна	62.435	7.237.165.450	58	558	662.119.882	95	62.993	7.899.285.333	53
4	Пловдивъ	79.737	8.047.444.579	43	385	726.491.598	37	80.122	8.773.936.177	80
5	Русе	74.104	6.780.578.592	41	509	630.813.080	90	74.613	7.411.391.673	31
6	Видинъ	20.148	1.567.014.613	14	284	182.875.105	29	20.432	1.749.889.718	43
7	Габрово	38.380	3.165.557.097	49	491	73.008.882	—	38.871	3.238.565.979	49
8	Пътевенъ	32.079	2.799.777.578	8	507	288.173.164	05	32.586	3.087.950.742	43
9	Сливенъ	11.724	1.599.144.539	06	528	175.923.697	60	12.252	1.775.068.236	66
10	Ст. Загоря	27.225	1.977.158.422	07	531	221.955.406	65	27.756	2.199.113.828	92
11	Търновъ	23.476	1.366.657.888	19	528	155.258.870	03	24.004	1.521.916.758	22
12	Т. Пазарджикъ	21.692	1.298.112.149	49	523	109.818.405	86	22.215	1.407.930.555	35
13	Шуменъ	26.328	1.550.806.087	—	473	242.040.113	27	26.801	1.792.846.200	27
14	Враца	20.662	8.39.587.579	26	514	146.550.027	33	21.176	986.137.606	59
15	Гор. Ореховица	14.324	1.242.654.930	47	502	172.157.869	21	14.826	1.414.812.799	68
16	Дупница	13.567	881.688.391	56	468	109.452.874	83	14.035	991.141.266	39
17	Кърджалий	13.768	1.164.228.010	11	292	55.109.047	48	14.060	1.219.337.057	59
18	Кюстендилъ	14.198	653.636.518	37	506	97.474.256	32	14.704	751.110.774	69
19	Ломъ	15.801	1.337.469.516	58	525	187.837.337	—	16.3'6	1.523.306.853	58
20	Свищовъ	20.623	940.171.337	16	489	113.598.842	80	21.112	1.053.770.179	96
21	Хасково	19.117	1.463.227.377	54	454	146.164.474	—	19.571	1.609.392.051	54
22	Ямболъ	17.271	1.127.179.763	58	492	119.789.270	90	17.733	1.246.969.034	48
б) Агентури										
23	Айтосъ	8.610	311.588.381	43	472	35.939.482	85	9.082	347.527.864	28
24	Анхиало	6.070	194.205.793	16	797	30.107.432	09	6.867	224.313.225	25
25	Берковица	8.660	244.898.089	56	439	38.143.111	34	9.099	283.041.200	90
26	Борисовградъ	7.715	298.665.894	87	287	43.406.461	—	8.002	342.072.355	87
27	Бъла	6.177	197.297.562	98	487	29.843.704	40	6.664	227.141.267	38
28	Бълограччикъ	5.761	162.589.473	48	514	38.999.404	36	6.275	201.588.877	84
29	Б. Слатина	9.221	314.848.268	11	472	40.830.622	42	9.693	335.678.890	53
30	Бръзово	3.553	72.73.405	51	440	7.598.590	60	3.993	80.333.996	11
31	Червенъ Бръгъ	12.910	814.908.993	10	291	43.169.372	—	13.201	858.078.365	10
32	Дряново	8.590	409.991.210	85	492	46.277.930	52	9.082	456.269.141	38
33	Елена	5.643	185.147.090	08	490	25.313.635	—	6.133	210.460.725	08
34	Е. Джумая	12.291	444.758.057	27	308	35.520.495	42	12.599	481.278.552	17
35	Ихтиманъ	4.918	182.440.624	17	441	24.477.720	—	5.359	206.918.344	17
36	Казанлъкъ	18.000	979.924.576	79	290	85.682.301	55	18.290	1.065.606.878	34
37	Караязо	8.715	408.405.943	82	509	41.487.838	—	9.224	449.893.783	82
38	Карнобатъ	11.662	675.047.939	66	287	40.811.160	—	11.949	719.859.099	66
39	Котелъ	5.742	118.316.951	18	429	11.457.652	—	6.171	129.774.603	18
40	Кула	4.734	130.7.0.325	88	289	23.421.052	25	5.023	156.171.388	13
41	Елхово	7.807	223.886.355	24	482	35.202.059	30	8.289	259.098.414	54
42	Ловечъ	16.242	589.248.707	30	414	50.544.767	25	16.656	639.793.474	55
43	Луковитъ	8.507	186.901.044	12	464	23.467.678	16	8.971	210.368.722	28
44	Никополь	6.140	215.323.293	20	467	29.170.689	16	6.607	244.493.982	36
45	Н. Загора	16.087	972.387.399	31	291	99.968.720	—	16.381	1.072.356.119	31
46	Орехание	9.842	263.244.485	27	522	34.001.468	71	10.364	300.245.953	98
47	О. Пазаръ	6.919	180.001.281	87	474	19.642.994	76	7.393	199.644.274	63
48	Павликени	11.869	453.621.966	14	457	31.195.064	—	12.326	484.817.030	14
49	Панагорище	7.732	204.997.558	64	472	23.059.556	25	8.204	230.057.114	89
50	Пещера	9.622	43.1.519.764	48	542	49.449.527	—	10.164	484.969.291	48
51	Пирдопъ	5.285	149.593.212	06	342	16.715.523	73	5.627	166.308.735	79
52	Попово	13.654	633.018.118	14	476	52.426.175	66	14.130	685.474.293	80
53	Превадия	12.322	554.996.732	35	456	64.306.849	—	12.778	619.303.581	36
54	Преславъ	4.684	126.093.868	41	457	19.487.576	90	5.141	145.581.445	31
55	Радомиръ	11.514	341.382.327	06	519	73.279.378	—	12.0.3	416.661.705	06
56	Разградъ	14.152	715.270.237	56	548	77.463.094	94	14.700	792.733.332	50
57	Рахово	12.260	855.591.418	02	547	56.146.648	21	12.807	911.738.065	23
58	Самоковъ	13.126	444.583.710	63	293	62.330.046	46	13.419	506.915.757	09
59	Севлиево	11.218	405.185.993	27	464	46.788.093	50	11.682	452.974.086	77
60	Станимака	12.197	453.263.556	01	509	55.345.945	70	12.706	508.609.501	71
61	Тетевенъ	5.887	113.154.390	26	433	14.018.857	—	6.320	127.173.247	26
62	Троянъ	9.071	307.475.058	07	290	32.380.741	75	9.351	339.855.809	82
Пренось		1.287.444	178.701.987.568	26	33.994	13.122.915.102	52	1.321.438	191.824.902.670	78

Българската Народна Банка презъ 1927 г.

Таблица 5.

№ по редъ	Клонове и агентури	1927						В с и ч к о		
		Банкови операции			Операции за сметка на Държавното съкровище			число	лева	ст.
		число	лева	ст.	число	лева	ст.			
	Пренося	1.287.444	178.701.987.568	26	33.994	13.122.915.102	52	1.321.428	191.824.902.670	78
63	Трънъ	5.750	129.894.473	14	286	23.586.504	58	6.036	153.480.977	72
64	Тръвна	11.745	322.208.501	06	423	16.315.996	50	12.168	338.524.497	56
65	Фердинандъ	10.431	414.381.756	06	500	39.998.603	11	10.931	454.380.359	17
66	Харманлий	8.817	334.569.251	01	509	46.359.397	07	9.326	380.928.648	08
67	Сливница	5.531	193.299.003	19	489	69.069.545	06	6.020	262.368.548	25
68	Чирпанъ	12.219	475.673.559	62	487	51.559.336	—	12.706	527.232.895	62
69	Т. Сейменъ	6.568	190.295.931	28	443	13.266.167	—	7.011	203.562.098	28
70	Н. Пазъръ	7.566	208.830.492	17	470	12.621.335	—	8.036	221.451.827	17
71	Кнежа	5.211	192.190.089	92	424	14.006.004	—	5.635	206.191.093	92
72	Стражица	8.013	214.679.085	32	476	14.909.975	50	8.489	229.589.060	82
73	Левски	7.948	323.115.055	12	454	17.660.804	—	8.402	340.775.859	12
74	Свиленградъ	9.454	425.973.894	71	471	59.448.114	—	9.925	485.422.008	71
75	Василико	2.779	59.349.493	35	426	7.179.589	—	3.205	66.529.082	35
76	Гор. Джумая	11.024	520.798.036	12	496	40.543.814	56	11.520	561.341.850	68
77	Дарж дере	2.956	84.554.942	12	352	8.682.806	90	3.308	93.237.749	02
78	Егри дере	3.169	144.955.758	12	331	9.123.069	95	3.500	154.078.928	07
79	Св. Врачъ	4.832	306.772.978	21	487	24.796.907	—	5.319	331.569.885	21
80	Разлогъ	4.770	183.937.648	—	317	31.024.511	—	5.087	214.962.159	—
81	Орзакъй	4.615	134.836.445	78	393	11.204.787	70	5.008	146.041.233	48
82	Пашмакли	5.372	225.607.868	32	474	36.498.697	—	5.846	262.106.565	32
83	Петричъ	7.848	333.149.292	38	455	42.225.937	45	8.303	375.418.229	83
84	Неврокопъ	10.076	495.506.345	01	464	32.922.828	—	10.540	528.429.173	01
85	К. Кавакъ	3.959	149.497.473	12	362	9.425.380	—	4.321	158.922.853	12
86	М. Търново	3.138	61.866.631	31	413	12.679.154	—	3.551	74.545.785	31
87	Дъвлентъ	2.552	49.558.743	84	397	9.895.583	—	2.949	59.454.326	84
88	Тръмбешъ	7.436	323.392.731	29	433	15.951.727	96	7.869	339.344.459	25
89	Лаждене	8.228	308.167.496	32	473	20.674.562	—	8.701	328.842.058	32
90	Чепеларе	4.392	138.262.826	87	422	8.290.614	—	4.814	146.553.440	87
91	Сухиндолъ	6.575	179.551.837	68	436	8.461.264	01	7.011	188.013.481	69
92	Любенецъ	4.354	127.853.105	94	292	6.830.190	50	4.446	134.683.296	44
93	Каспичанъ	4.557	128.860.580	31	312	18.623.020	—	4.869	147.483.600	31
94	Раднево	4.180	216.628.306	95	417	14.079.008	—	4.597	230.707.314	95
95	Ябланица	3.965	84.373.761	18	395	7.868.266	—	4.360	92.242.027	18
96	Бълово	3.865	124.343.089	43	396	13.850.289	60	4.261	138.191.379	03
97	Смѣдово	2.881	50.203.841	80	128	4.665.746	—	3.009	54.869.587	80
98	Стралдика	4.794	154.421.057	49	448	8.521.695	65	5.242	162.942.753	14
99	Бръзникъ	4.213	104.681.477	48	277	21.851.788	90	4.490	126.533.266	38
100	Каваклий	6.305	188.291.841	38	424	6.043.935	20	6.729	194.335.776	58
101	Мездра	9.280	249.663.229	88	456	33.295.931	—	9.736	282.959.160	88
102	Перникъ	9.036	932.914.662	80	439	198.154.625	60	9.475	1.131.069.288	40
103	Козлодуй	3.502	216.664.142	57	291	4.200.546	50	3.793	220.864.689	07
104	Земенъ	3.287	93.654.358	76	427	14.158.848	—	3.714	107.813.206	76
105	Балбунаръ	3.268	101.314.106	85	403	11.857.583	92	3.671	113.171.690	77
106	Кеманларъ	3.327	96.151.036	14	276	8.918.357	81	3.603	105.069.393	95
107	Новоселии	2.164	72.067.477	56	428	11.148.434	—	2.592	83.215.911	56
108	Карабунаръ	2.823	76.681.818	77	424	11.313.110	—	3.247	87.994.928	77
109	Трикладенци	3.518	250.081.541	52	544	202.426.850	05	4.062	1.052.508.391	57
110	Мастанли	772	25.114.610	88	101	4.877.201	—	873	29.991.811	88
		1.560.509	189.720.872.256	39	63.435	14.433.983.925	60	1.613.944	204.154.856.181	99

Движение на камбалания курсъ на Българската народна банка през 1927 г.

Пласменти на Българската народна банка на 31 декември 1927 г.

Найменование на сметките	Оставък на 31.XII 1926 г.	Огнуснато	Получено	Остатъкъ на 31.XII 1927 г.	Търговия	Индустрия	Част. банки	Разни
Секондирани полилини.	220,821,019	1,271,973,971	1,202,333,684	290,461,306	72,339,704	69,829,029	144,909,923	3,392,650
Специални тек. с-ки подъ гаранция на 2 лица	107,357,966	2,301,218,604	2,185,322,062	222,254,508	98,559,199	56,968,025	42,327,602	24,389,682
Заеми и с-ки срещу залогъ на полими	70,055,440	1,374,411,427	1,332,803,266	91,663,601	7,645,141	28,012,149	56,007,711	—
Заеми и с-ки срещу залогъ на ценни книжа и монети	39,875,856	60,884,409	47,378,343	53,361,922	14,045,200	1,702,047	7,012,233	30,622,442
Заеми и с-ки срещу залогъ на стоки	155,498,585	358,391,149	348,980,585	164,989,159	39,602,189	117,339,056	6,955,921	1,011,993
Всичко .	593,668,866	5,366,879,560	5,137,817,930	€22,670,495	232,190,033	273,850,306	257,213,390	59,416,767
Въз ликвидация.								
Заемни полими	156,539,034	158,612,358	309,158,604	5,982,788	1,269,542	1,763,000	860,000	2,100,246
Спец. тек. с-ки гаранция ипотеки	71,526,820	163,292,324	172,899,459	61,919,975	26,568,261	33,791,355	650,063	910,296
" " " цесии	6,027,533	10,411,898	11,043,729	5,395,702	—	—	—	—
" " " беспоръч. вземания	50,467,123	1,111,935	51,528,535	50,503	50,503	—	—	—
Данъчни текущи сметки .	6,921,977	763,024	1,556,669	6,128,332	125,386	6,002,946	—	—
Всичко .	291,482,487	234,191,839	546,187,026	79,487,300	33,358,991	41,607,804	1,510,063	3,010,542
А винчко .	885,091,353	5,701,071,399	5,634,004,956	902,157,796	265,548,924	315,458,110	258,723,453	62,427,309
Българ. земл. банка подъ гаранция на полими	232,464,881	150,705,315	383,170,196	—	—	—	—	—
Центр. ходопр. банка " "	137,406,163	136,362,048	336,911,643	73,857,568	—	—	—	—
Аванси на държавното съкровище	4,496,774,000	423,085,818	449,246,335	4,470,613,483	—	—	—	—
Всичко .	4,866,645,044	847,154,181	1,169,328,174	4,544,471,051	—	—	—	—
Въз ликвидация.								
Ипотечни заеми: анонитети	286,216,238	96,557,502	108,879,128	283,894,612	—	—	265,548,924	—
Заеми на окръжия, общини и учреждения	74,326,095	21,460,000	3,035,082	92,851,003	—	—	315,458,110	—
Заеми на общини за постр. училищни сгради	189,549,946	1,353,100	3,358,749	187,544,297	—	—	258,723,453	—
Спец. текущи с-ки подъ гаранция на държавата	473,039,342	40,320,147	75,556,059	437,803,430	—	—	62,427,309	—
Всичко .	1,033,231,621	159,630,749	190,829,028	1,002,093,342	—	—	—	—
А Винчко .	5,899,876,665	1,006,844,930	1,380,157,202	5,546,564,393	—	—	—	—
Общъ пласмент .	6,784,968,018	6,707,916,329	7,044,162,158	6,448,722,189	—	—	902,157,796	—
Написки на държавното съкровище:								
1. Дванасть на държавата	4,584,709,732	115,290,268	—	4,700,000,000	1),	6,444,480	—	—
2. Съкровищни бокове	300,000,000	400,000,000	450,000,000	250,000,000	2),	25,403,462	—	—
Спада се : Фондът държавно съкровище за погасяване дълга на държавата към Банката	387,935,732	92,204,450	753,665	479,386,517	3),	31,847,942	—	—
Всичко .	4,496,774,000	423,085,818	449,246,335	4,470,613,483	4),	—	—	—

Пласментът отъ 902,157,796 лева се разпределятъ по области на становенство:

Търговия .	•	265,548,924
Индустрия .	•	315,458,110
Частни банки .	•	258,723,453
Разни .	•	62,427,309
Всичко .	•	902,157,796

Специални текущи сметки срещу залогъ,

на стоки въ чужда валута;

ОТЧЕТЬ

на

СОФИЙСКАТА УРАВНИТЕЛНА КАМАРА

ЗА 1927 Г.

ОТЧЕТЪ

на Софийската уравнителна камара за 1927 г.

Операциите на уравнителната камара презъ изтеклата 1927 г. със
се значително увеличили, а именно:

	Коли- чество	Връчени за компенсиране	Компенсирали	Минати по сметка
		лева	лева	лева
Януарий . . .	2160	500,229,424·05	243,407,656·54	256,821,767·51
Февруарий . . .	2379	556,489,194·95	266,175,928·46	290,313,266·49
Мартъ . . .	3029	897,180,994·36	542,863,418·35	354,317,576·01
Априлъ . . .	2710	751,110,509·46	358,161,085·64	392,949,423·82
Май . . .	3775	865,969,006·16	569,527,599·98	296,441,306·18
Юний . . .	3460	965,473,870·65	638,634,065·01	326,839,805·64
Юлий . . .	3660	904,702,217·68	611,529,725·83	293,172,491·85
Августъ . . .	3936	1,058,279,812·76	722,211,913·71	336,067,899·05
Септемврий . .	3869	855,245,406·22	607,472,088·80	247,773,317·42
Октомврий . .	3821	888,984,515·99	655,761,680·38	233,222,835·61
Ноемврий . .	3859	1,064,425,722·09	765,719,728·74	298,705,993·35
Декемврий . .	3779	1,146,300,157·22	684,363,247·70	461,936,909·52
Всичко 1927 г.	40437	10,454,390,831·59	6,665,828,239·14	3,788,562,592·45
" 1926 г.	30574	6,298,871,537·67	3,139,460,174·69	3,159,411,302·98

или сръдно по 871,000,000 месечно. До като презъ 1926 г. процентътъ на компенсацията е билъ 49 %, то презъ 1927 г. е достигналъ 63 %.

Най-голъмиятъ дневенъ оборотъ сме имали на 9.XI. отъ 167,407,923·80,
а най-малкиятъ — на 31.I. отъ 7,422 686·15.

Изразено по банки сме имали следните обороти.

Наименование на членоветъ	Обороти	
	1926 г.	1927 г.
Народна банка	3,708,212,275·93	7,679,821,945·32
Земеделска банка	413,665,156·47	786,000,974·20
Централна кооперативна банка	60,376,097·92	240,730,104·72
Търговска банка	463,032,452·50	619,241,999·17
Кредитна банка	703,531,309·33	1,486,125,170·16
Италиянска и българска търговска банка	1,915,239,311·03	2,769,811,202·23
Балканска банка	959,418,543·78	1,020,661,472·15
Пражка кредитна банка	558,804,285·32	547,128,339·39
Генерална банка	949,416,503·22	1,380,277,776·70
Българска банка	234,911,403·77	336,489,477·30
Франко-българска банка за международна търговия	551,124,971·75	602,743,583·45
Франко-белг. банка за България	976,846,188·76	1,574,983,607·94
Банка за народен кредитъ	304,713,125·32	513,360,540·89
Дойче банкъ	434,031,061·37	760,156,777·08
Банка за търговия индустрия и книжнина	63,739,392·15	92,030,618·63
Българска банка за иностраница търговия	133,795,624·09	210,934,372·84
Банка Пинкасъ & Арие	166,884,872·63	288,975,601·01
	12,597,743,075·34	20,908,781,663·18

Презъ изтеклата година приехме Провинцбанкъ за членъ на Камарата.

Същата година не е имало никакъв споръ между членоветъ, вследствие на което арбитражният съдъ не е билъ сезиранъ.